

Izhaja trikrat na teden vsaki torek, četrtek in soboto.

Stane za celo leto za Ameriko (izven Chicago) \$1.00. Za Evropo \$1.50. Za Chicago \$1.50.

Issued three times a week every Tuesday, Thursday and Saturday.

Subscription for United States (except Chicago) per year \$3.00, for Europe \$3.50. For City of Chicago \$3.50.

LIST ZA SLOVENSKI NAROD + GESLO + ZA RESNICO IN PRAVICO

Sloga jači

ENTERED AS SECOND CLASS MATTER OCTOBER 11, 1919, AT POST OFFICE AT CHICAGO, ILL. UNDER THE ACT OF MARCH 3rd 1879

Nesloga tlači

ŠTEV. (No.) 148.

CHICAGO, ILL., TOREK 19. DECEMBRA — TUESDAY, DECEMBER, 19, 1922.

LETO (Vol.) VIII.

Božična odkrita beseda.

Kakor vsako leto, je naša dolžnost tudi letos, da se ob priliki božičnih praznikov obrnemo z nekoliko prijateljskih in zaupnih besedi na svoje zastopnike, naročnike, prijatelje in dobrotnike.

Najprej vošimo vsem skupaj prav vsele in srečne in blagoslovljene božične praznike s srčno željo in prošnjo, da bi jih božje Detice vse blagoslovilo z obilnim svojim svetim blagoslovom, jim vsem prineslo ono srečo in blaženost, katero je to Detice prineslo na svet vsemu človeškemu rodu, vsem človeškim srcem, ki so dobre volje. Obilo naj blagoslovi vse naše družine s sveto ljubeznijo, s zdravjem in srečo, kolikor se pač na zemlji more vsega tega pričakovati.

Obenem pa porabimo to priliko, da se sedaj ob sklepu letošnjega leta prav iskreno in pristrčno zahvaljujemo vsem za vse sodelovanje in pomoč pri našem trudopolnem delu na polju katoliškega časnika.

Pred vsem gre prav iskrena in pristrčno zahvala vsem našim dobrim in naklonjenim č. gg. slovenskim duhovnikom po slovenskih župnijah, ki so zlasti letošnje leto tako požrtvovalno, tako nesebično in navdušeno pomagali pri našem delu za obrambo katoliške vere med našimi katoliškimi Slovenci potom katoliškega tiska. V resnici letošnje leto smo v tem oziru storili velik korak naprej, kajti posrečilo se nam je pridobiti v vrste svojih prijateljev in dobrotnikov še več naših navdušenih in dobrih katoliških slovenskih duhovnikov. Nekateri so do sedaj naše delo opazovali le bolj od strani, ker niso bili pravilno poučeni o našem delu in niso našega boja vseskozi razumeli. Toda besni napadi ravno od strani naših verskih sovražnikov, ki so se zakleli, da ne bodo mirovali, dokler ne iztrgajo iz zadnjega slovenskega srca sveto vero, so odprli marsikomu oči. Nekateri niso čitali nasprotnih listov, drugi so mislili, da se bo naše nasprotnike najbolje pariralo, ako se jih prezira, ako se jih pusti pri miru. Toda naši sovražniki niso samo sovražniki vere, to so drugačni, kakor so verski sovražniki drugih narodov. Amerikanski brezverec je tudi nasprotnik vere, toda je gentleman, on spoštuje prepričanje svojega sodržavljana. Nikdar ga ne bo žalil radi njegove vere! Slovenski brezverec, odpadnik, posebno slovenski protiverski fanatiki so drugačni voditelji. To so pa podleži, so nesramni, so neamerikanski in daleč daleč od najnižjega gentlemanstva. Tu srečujemo pravi satanizem. Zato se tu s kakimi rokavicami nič ne opravi. Tu treba odločnega boja. Tu treba sproti vsako njih laž razkrinkati, treba jih zasledovati v njih življenju, da se narodu pokažejo v pravi luči, kaj so in kakšni so. Kajti znajo skrivati svoje "kremplje," svoje satanske namene. Znajo nastopiti hinavsko in premeteno, da bi še samega vruga prevarali. To je spoznalo še več duhovnikov, ki do sedaj tega niso razumeli in pridružili so se z dušo in srcem našemu delu! Večino smo že itak imeli odločno z nami, kajti videli so, da se mi samo za nje izpostavljam, da mi bijemo samo njih boj.

Zato se ob sklepu leta vsem č. gg. slovenskim duhovnikom, ki se toliko trudijo in žrtvujejo po svojih župnijah, prav iskreno zahvaljujemo za vso njih pomoč in sodelovanje. Naj jim ljubi Bog stotero poplača njih trud in pomoč pri našem delu, ki je samo trud za razširjanje božjega kraljestva med ameriškimi Slovenci!

Obenem pa prosimo vso č. gg. slovensko duhovščino še nadalje njih pomoči in sodelovanja.

Dalje se prav iskreno zahvaljujemo vsem našim navdušenim in požrtvovalnim zastopnikom. Da, tukaj smo pa veliko hvaležnosti dolžni! Koliko se ti naši dobri zastopniki trudijo! Ves naš letošnji uspeh je prav za prav samo njih delo. To so apostoli katoliškega tiska. Naročniki po naselbinah poznate te žene in može in sami veste, koliko store za dobro stvar. Brez njih bi mi sploh nikamor ne mogli. In posrečilo se nam je po posameznih naselbinah dobiti te navdušene žene in može velikega srca in velikega obzorja, ki razumevajo potrebe sedanjega časa in dolžnosti katoliških lajkov dandanes in ti so, ki zanašajo vpljiv naših listov v slovenske hiše in v slovenska srca. Zato se jim prav iskreno in pristrčno zahvaljujemo in jim kličemo: Dragi naši zastopniki, vi moderni apostoli božji, Bog Vam plačaj vsak korak, vse trude in vse žrtve, katere prinašate za tako vzvišeno stvar, kakor je katoliški tisk med ameriškimi Slovenci. Bodite prepričani, Bog, ki ne bo pustil čaše vode neplačane, katere smo dali žejnemu, bo toliko v večji meri povrnil Vam, ki delite žejnim resnice in pravice krepčila v obliki katoliškega tiska. Saj ga ni danes vzvišenejšega in potrebnjega misijonarjenja, kakor je katoliški tisk.

Obenem pa prosimo vse naše zastopnike, naj nam ostanejo še dalje zvesti in naj še nadalje tako krepko in neumorno vrše to veliko delo za Boga in za narod! Naj nam pomagajo, da bomo prihodnje leto še bolj napredovali v vseh ozirih.

Dalje se zahvaljujemo našim dobrim naročnikom, ki so nam ostali zvesti še dalje. Vemo, da nasprotni listi prinašajo več berila, da se vam te liste bolj usiljuje in ceneje pošilja ali daje, kakor pa moremo mi naše. Vendar, vi poznate naše delo, vi poznate načela, za katere se bori zlasti Edinost, vi poznate velikansko potrebo tega katoliškega radikalnega li-

(Dalje na 3. strani.)

KRATKE NOVICE.

— Glasom najnovejših poročil iz Pariza, se Ameriška ponudba Nemčiji Francozom prav nič preveč ne dopade. Francoski političarji izjavljajo, da je to delo nemške propagande. S tem so se Francozi pa tudi pokazali, da so svoji sosedi iz srca nevoščljivi.

— Po poročilih iz Varšave, je imenovan poljski maršal Pilsudski načelnikom poljske armade in mu je obenem naročeno, da pazi z armado na javni red v vseh slučajih.

— Turki so baje dali v Carigradu zavezniškim komisarjem slovesno obljubo, da ne bodo zastopovali ali preganjali tujcev. Koliko časa bo ta obljuba držala?

— Vlada v Moskvi je izdala uradni ukaz, da morajo zapustiti ruska tla vsi konzuli, bodisi katerekoli države, ki še ni priznala sovjetske vlade.

— Stara Garda republikanska se z vso resnostjo trudi, da obdrži nekateri kongresniki in senatorje, ki uhajajo od nje k novi formirani stranki progresivcev. Stari Gardi gre voda v grlo!

— Senator Borah je nastopil s svojimi pristaži z vso energijo proti ameriški finančni ponudbi Nemčiji. On pravi, da tega se naj ne stori, dokler zavezniki ne izpremene svojega političnega značaja napram premaganim. On pravi, kar bomo mi dali premaganim, to jim bodo sproti pobrali zavezniki.

— Na michiganskem jezeru je utonilo 27 pomorščakov zadnje srede, ko je tovorni prevozni parnik zadel ob skalo blizu Lizzard otoka.

— Za apostolskega delegata v Washingtonu je imenovan nadškof Pietro Fumasoni Biondi, bivši apostolski delegat na Japonskem. Dosedanji apostolski delegat nadškof Bonzano pa je imenovan za kardinala.

— Ob ameriško-mehikanski meji bodo Združene Države nastavile takozvano "chain guard" — stražo, ki bo pazila na tihotapstvo žganja in drugih stvari, ki se sedaj vrši v veliki meri.

— V Pointiac, Ill., je bil v petek obešen 22-letni mladenič, ker je ustrelil v poboljševalnici stražnika.

— Blizu Traverse City, Mich., je bil včeraj povožen od vlaka trgovec Jack Harrison Sherk iz North Manokato, Minn.

— V Rockfordu se je te dni vršila posebna konferenca vseh odborov države Illinois glede ohranjanja gozdov. "Gozde se hiti v veliki meri izsekavati in gremo k uničevanju gozdarstva. Zato je potrebno nekaj ukreniti za ohranjenje nam po trebnih gozdov." Tako se je izrazil prof. Hartley, ki proučuje gozdarstvo.

— V Springfieldu, Ill., je bil predvčerajšnjim od vlaka povožen zdravnik Dr. W. V. Clark, mejitom, ko je hitel k bolniku. Nesreča se je prigodila na križišču proge Illinois Central.

— V železniški kurilnici v Denison, Tex., je zadnje soboto eksplodiral parni kotel lokomotive. V bližini je poškodovanega mnogo poslonja. Čuvaja nekoga črnca je vrglo več jardo od pozorišča, ki se sedaj bori mej smrtjo in življenjem v bolnišnici.

— Na progi Soo, železnica v bližini Thorpe, Wis., sta danes trčila skupaj vlaka radi napačnih navodil, ki so jih dali strojevodjem telegrafični operatorji. Oba vlaka sta skočila raztir in škoda je velika. En kurjač je bil na mestu mrtev. Strojvodji in več železničarjev je pa težko ranjenih.

NOVI POLJSKI PREDSEDNIK UMORJEN.

Varšava, 18. dec. — Novi poljski predsednik Gabriel Narutowicz je bil v soboto popoldne ob 2. uri ustreljen v Varšavi, tako se glasi poročilo iz Varšave. Napad je izvršil neki arhitekt Eligjuzt Nieuadomski v dvorani umetnine, kjer je predsednik Narutowicz ravno govoril o pomenu umetnosti.

Narutowicz je bil izvoljen poljskim predsednikom dne 9. decembra, komaj pred dobrim tednom Narodil se je leta 1859 na Litvinskem. Leta 1920. je bil imenovan od Padarevskijeve vlade ministrom za javna dela in ustanove. Na konferenci v Genoa je bil predsednik poljske delegacije. Po političnem prepričanju je bil strog radikalec.

Poljski nacionalisti so mu očitali, da je bil izvoljen po večini od Nemcev, Rusov, Ukrajincev in židov. Ravno vsled tega ni bil prav priljubljen med pravimi Poljaki. Dobil je tudi komaj toliko večine, da je prodril z njo na predsedniško mesto.

Umor predsednika Narutowicza je baje prvi umor, ki se je dogodil na Poljskem nad kakim vladarjem, bodisi monarhističnem ali izvoljenemu od ljudstva.

ANGLEŠKO ČASOPISJE V ANGLIJI POZDRAVLJA AMERIKO.

London, 18. dec. — Vse vodilno angleško politično časopisje energično pozdravlja izjavo Združenih Držav, da bo pomagala ozdraviti Evropo v njenih finančnih boleznih. Francozi so pa bolj skeptični in ne pričakujejo toliko od Združenih Držav, kakor si to predstavljajo Angleži.

ANGLEŽI PREGOVORILI TURKE.

Lausanne, 18. dec. — Angleškemu zunanjemu ministru Curzonu se je posrečilo z njegovo politično spretnostjo pregovoriti Ismet Pašo voditelja turške delegacije, da je slednji popustil v svojih zahtevah glede oljnatega polja v Mosulu. Kot odškodnino, bo dobila Turčija gotova posojila od Anglije pod izvanredno ugodnimi pogoji. Torej oljnata polja so tiste zlate jagodice, ki John Bulu tako "šmekajo."

NEMČIJA PROSI AMERIKO NA POSPEŠI KORAKE S POSOJILOM.

Washington, D. C., 18. dec. — Nemška vlada je danes poslala poseben apel v Washington, kjer prosi ameriško vlado, da naj pošlje takoj strokovnjsko komisijo, da pregleda aktivno vrednost današnje Nemčije, da se potem aranžira vse potrebno za obliubljeno posojilo.

OREGONSKSI GOVERNOR PROTI KLANOM.

Washington, D. C., 18. decembra. — Governor Olcott iz Oregona, je danes v Washingtonu, kjer se je ustavil mej potjo v White Sulphur Springs, La., kjer bodo imeli vsi ameriški gubernorji svojo konferenco izjavil, da v njegovih očeh je KluklukuKlanstvo velika nevarnost za Zdr. Drž. Pri nas v Oregonu se rapidno razširjajo in skušajo vrazširiti ta boj po vseh Združenih državah. S tem pa se pričinja kulturni boj, ki je nejevarnejša stvar za vsako državo. Tako torej izjavlja sam oregonski governor.

IZ JUGOSLAVIJE.

— Vlom v triglavsko kočo. Neznani vlomilci so vlomili v zaklenjeno planinsko kočo, Slovenskega planinskega društva in odnesli 8 žimnic, več posteljenega perila in oprave v vrednosti 36 tisoč kron.

— Izgon. Izgnan je iz naše države za dob 5 let Franc Postbichl iz Starega trga pri Slov. Gradcu.

— Škratinka v Mariboru. V Mariboru se zelo širi škratinka. Mestni magistrat je izdal potrebne zdravstvene odredbe.

— Žrtve poklica. V mariborski vojaški bolnici je umrl orožnik Ft. Skerlec, ki ga je bil obstrelil zloglasni pohorski razbojnik Kampf. Skerlec je na rani trajno bolehal in je sedaj podlegel. Zapušča ženo in družino. Svetila mu večna luč!

— Za dijaštvo v Zagrebu je vlada dovolila začasno podporo v znesku 500 tisoč kron. V Ljubljani v slovenski prestolici pa dijaštvo zmrzuje, strada in životari — ne živi — brez vsake vladne podpore.

— Trgovec z dekleti. Po hrvatskem se je te dni klatil trgovec z dekleti, ki se zanima za deklice od 13. do 16. leta in jim obeta lepo življenje. Lopova zasleduje policija, a ga doslej še ni dobila v roke.

— Smrt pod vozom. Posestnikov sin Pulko od Sv. Lovrenca nad Mariborom je peljal les v tovarno v Majšpergu. Na hudem klanecu je skočil z voza in padel pod kolo, ki mu je glavo popolnoma zdrobilo.

— Šrebrno poroko je praznoval v Zalcu bivši poslanec in župan g. Fr. Roblek s soprogom roj. Zanier.

— Ljubezniva žena je 40-letna Marija Krajinca Jurič, ki je ukradla svoiemu možu Iliji v Travniku briljantne uhanne vredne 50.000 K. in 10.000 K denarja in je neznan kam pobegnila.

— Iz Ljubljane izgnan je za nedoločeno dobo Semen Karel iz Podgorice.

— Umrli so: V Slatini, župnija Ponikva na Štajerskem je umrla ondotna spoštovana ga. Atja Šibal.

— V Selah na Štajerskem je umrl ondoten vzoren krščanski mož Anton Hovnik, po domače Vrčkovnik.

— V Marianišču v Ljubljani je umrla sestra Kunigunda Zavernik.

— V Ljubljani je umrl odbornik in blaginik Slovenske Maticice g. Richard Svetlič. — V Rumi je umrl spoštno spoštovani odvetnik dr. Miloš Nikolačević.

Vesele božične praznike, da bi jih praznovali v sreči in zadovoljstvu, posebno pa v zdravju, vošči in želi vsem cenjenim naročnikom, dobrotnikom in vsem bravcem lista Edinosti

Upravništvo in uredništvo Edinosti.

POZOR!

Današnje številko smo poslali večim na ogled. Ko boste list prečitali in ako vam bo všeč sporočite nam in pošljite svojo naročnino, če že več ne vsaj za 4 mesece \$1.00 za poskušnjo. V kratkem bomo pričeli objavljati serijo jako zanimivih povesti. Zato naročite se na list, da jih boste čitali!

Upravništvo Edinosti.

EDINOST

GLASILO SLOVENSKEGA KATOLIŠKEGA DELAVSTVA V AMERIKI.
Izhaja trikrat na teden.

Edinost Publishing Company.

1849 W. 22nd Street,

Chicago, Ill.

Telephone: Canal 0098.

ADVERTISING RATES ON APPLICATION.

Published Three Times a Week by

EDINOST PUBLISHING CO., 1849 West 22nd Street, Chicago, Illinois.

Entered as second-class matter October 11, 1919, at the post office at Chicago, Ill. under the Act of March 3, 1879.

Božični prazniki.

Božični prazniki, nudijo vsako leto ljubečim se srcem, da si odkrijejo svoja notranja čutila, katera so skozi celo leto skrita v globini. Njih milina in njih blaženost namreč tako nežno udarja na vsa, tudi na najskrivnejše čutila, izvablja iz človeškega srca vse, kar je v njem še plemenitega, blagega, boljšega, da se kakor prijetno doneča struna oglasijo in zlijajo v sladko prijetno melodijo ljubljenskih, blagih čustev in voščil.

Da, ti prazniki imajo nekako poseben vpliv na vsa človeška srca. Kakor je milo in nebeško lepó in skrivnostno sladko Detice, katero molimo te dni v jaslicah, kateremu se klanjamo, ali bolje, katero priklanja naša trda, kolena, naše ohole vratove pred svojimi revnimi slamnatimi jaslicami, tako mila so vsa čutila človeških src te dni.

Neizmerna ljubezen in milina, katera se je razodela nad človeškim rodem to veliko sveto noč, nekako potisne v človeškem srcu vsaj za nekaj dni v kot, vso črno temo sovraštva, maščevanja željnosti, nezaupnosti, nemira in dviga človeška srca k nekakemu posebnemu pojmovanju ljubezni.

Pojdi po velikih trgovinah po mestih. Kako se tam gnete množica za množico, dan na dan, od jutra do večera, kako se gnete okrog prodajalnih miz in kako zamišljeno ogleduje razpostavljene stvari po teh mizah. In kaj žene vse te množice v te prodajalne? Božični praznik je tukaj, praznik ljubezni.

Tam vidiš mamico, kako s skrbno resnim obrazom, iz katerega pa odseva ljubezen, hiti od prodajalne do prodajalne, od mize do mize in izbira in izbira? Kaj? "Krizmus prezente" pravijo naši ljudje v pokvarjeni angleščini. Da, Božično detice je tukaj s svojo milino, s svojo skrivnostno sladko gorko ljubeznijo in od daleč že več tednov naprej ogreva tej mamici srce, da se ne more premagati, da bi tudi ona ne hitela, da nakupi svojim dragim otročičkom "prezente" — dokazuje svoje ljubezni. Tudi v njeni hiši hoče, da bodo otročiči začutili gorkoto ljubezni božjega Deteta.

Tam vidiš sinove in hčere ki kakor te mamice po drugih potih, skrivaj hite enako od prodajalne do prodajalne in tudi iščejo darov, "prezentov" — za svojo mamico, za svojega ateja. Morda je njihov ljubezen že omrzla. Ni več tako čista, kakor je bila pred leti, v otroških letih, vendar božič je tukaj.

* * *

In tako vsi ljudje. Nobeno človeško srce te dni ne bo ostalo trdo, mrzlo. V vsakem se bo prikazala "Milost božjega Zveličarja in vsako bo vsaj za trenutek razgrela, omehčala, napolnila z milino in ljubeznijo, da bodo vsa občutila milino božje ljubezni do človeka, jih ogrela v medsebojni ljubezni.

Božična drevesca se bodo šibila darov, jaslice jih bodo polne kot dokazov ljubezni, katero bo ogrelo betlehemske Detice v vseh srcih. In tako bo vse veselo, vse srečno.

* * *

Toda to Betlehemske detice, ti božični prazniki pa naj ne bi ogreli samo posameznih človeških src po družinah v novi ljubezni. Ne! detice je prineslo ljubezen tudi edino posameznim narodom, tudi posameznim državam, celemu človeškemu rodu.

* * *

O, kakor čuti posamezno človeško srce milino te svete noči, čutili bi jo moral celi svet.

Kako z velikim veseljem so hiteli revni pastirji k jaslicam in molili nebeško Detice v neizmerni sreči. "Veliko veselje" je bilo za nje, kar jim je naznanil angelj, tako veliko, da jih ni niti za trenutek vstrpelo, da bi ne pohiteli takoj sredi temne noči v Betlehemske hlevček in se tam ne poklonili božjemu Detetu in mu ne izlili svojih čustev vere in ljubezni in češenja.

Kako so trije modri možje od daleč, daleč prihiteli v svojem velikem kopnenju in hrepenenju po Izveličarju v Jeruzalem in od tam v Betlehem in iskali to božje Detice, ki jim je z neznanom skrivnostno, milino polnilo njih hrepenca in polna srca.

Toda ostali svet? Kako je ostal mrzel! Mrzel, kakor je bila mrzla noč, ko so se nebesa odprla in je prišel Sin Božji na svet!

Mesto Betlehem ni imelo zanj mesta. Kralj Herod in ves Jeruzalem se je "ustrajšil" sporočila treh modrih, da je rojen novorojeni kralj. Mesto Betlehem je pahnilo sveto družinico ven iz mesta. Kralj Herod je skrivaj poslal morilce, da umore tega novorojenega kralja, da ga uničijo.

Prava slika živalskega človeka, ki se je zakopal v svoje zemsko blato, se zaril globoko v skrbi samo za zemljo in rije pod zemljo za neko čudno srečo, katere tam v blatu ni. Toda globlje ko rije, dalj je od solnca resnice, bolj je v temi zmote, bolj je zakopan v blato — dalj je od sreče.

O, za takega človeka, zakopanega črva v posvetno — so pa zastoj angeljski spevi na nebu! Zastoj nebeško sladka "Gloria in excelsis" — On ne pozna "excelsis" — višav, nima vzvišenega pojma o življenju, o svojem bivanju na zemlji, o namenu človeka. Ne! Ne! To so stvari, katerih zarit globoko v svetno blato ne čuje več, ne vidi več, ne pojmuje več. Zato tudi on nima mesta zanj! Zato je tudi on Herod!

Da, tak je današnji svet!

O kako milo se bo glasila nebeško lepa himna betlehemske noči po tisočih in stotisočih krščanskih cerkvah — "Gloria in excelsis Deo!" Kako bo v stotisoče katoliških cerkev ležalo detice Jezušček v jaslicah in stegovalo svoje mile ročice proti človeškemu rodu, ga klicalo k sebi, da tudi njega napolni z blaženostjo, s srečo! Kako ga bo klical spev angeljev in mu naznanjal "Veliko veselje", ki bo vsemu človeškemu rodu: Rojen Vam je zveličar sveta. Toda vse bo zastoj!

Ta ubogi človeški zemski črv se je dal zmotiti in zapeljati, da je

začel riti v pozemsko, v materializem. Številne, res občudovanja vredne iznajdbe so ga preslepile, so mu zatemnile oči, da se je obrnil od pravega solnca resnice in začel iskati sreče v zemlji. O, ne, ne! Svet noče dati "Gloria in excelsis Deo!" Noče Boga! On je preveč moder, je preveč učen, da bi priznal nad seboj kakega Boga! On sam je bog, "Poglej, kaj sem iznašel! Glej zrakoplove! Glej brezžične brzozave! Vse iznajdbe na polju elektrike . . ." kaže predrzno . . . "Ne, ne! Jaz sam sem bog!" O, da, zanj bo zastoj angeljska pesem . . . "Gloria."

Ker pa noče svet priznati prvega dela angeljske himne in jo zanj angelji zastoj pojo, je pa li potem čudno, da ta človek na zemlji prav kar tako strašno pogreša drugega dela te himne . . . "pax hominibus" . . . ? "mir ljudem na zemlji"?

O, kako manjka na svetu sedaj miru! Bolj kakor ga je kedaj preje manjkalo, ga manjka sedaj. Vseh človeških src, vseh narodov se je polastila neka strašna nezaupnost, neka čudna sebičnost, nek strah drug pred drugim, pa tudi mrznja drug do drugega. Vsak narod pozna samo sebe, samo svoje koristi, samo svoj dobrobit in tega skuša doseči na vsak način brezobzirno, ne glede, ako pri tem tepta najsvetejše pravice svojega sobliznjaka, soseda, soseden narod.

Ko gledaš dragi moj, vse to vrvenje, to nemirno stremljenje med narodi po sreči brezobzira na pravičnost, na ljubezen do bližnjega, ko vidiš toliko nezadovoljnosti na svetu vsepovsodi, ko smo vedno v strahu pred strašnimi vojškami, novimi morijami med narodi, ko se bojimo, da ne izbruhne nov svetovni požar, še stokrat strašnejši, kakoršnega smo ravno kar videli, če vidimo, kako se države hite oboroževati, seveda skrivaj, ko skušajo druga drugo prevarati, ko čitaš o tolikih umorih, o tolikih hudobijah, tolikih tatvinah, tolikih krivicah vsepovsodi pa . . . gledaš pri tem to betlehemske detice, kako zastoj steguje svoje ročice proti temu razdivjanemu, človeku in ga vabi k sebi, da bi ga ogrelo v novi ljubezni do bližnjega, v požrtovalni nesebični ljubezni, kakoršno je prineslo iz nebes, ko čuječ kako zastoj nebeški poslanci spevajo nad tem razburjenim in razdivjanim človeštvom "Gloria in excelsis Deo," kako kriče te mase: "proč z Njim!" "proč z Njim!" "Na križ z Njim!" — se boš potem še čudil, da ni miru, da ni več ljudi, ki bi bili dobre volje, ki bi bili zmožni za ljubezen? za mir, za zadovoljnost . . . ?

Tudi se ne boš čudil temu materialističnemu pozemskemu človeku, ako ne mara Zveličarja v svojo sredo, ako ni zanj prostora več ne v politiki, ne v diplomaciji, ne med narodi, ne pri vladah, ne po šolah, ne po sodiščih. Kako naj bo zanj prostora, ko je pa človek siromak zašel v blato vživanja in strasti, ko je pa zgrabil pojem za vse, kar je višje, kakor to blato to vživanje? Ne, ne, v blatu ni Zveličarja. "In excelsis" je, — v višavah je, v idealih je v poštenosti je, v krščanskem življenju, in pojmovanju življenja je!

* * *

Da, tudi se ne boš prav nič čudil, če vidiš po svetu in tudi v lastnih vrstah toliko Herodov, kako hite kot morilci s smrtnim bodalcem in stikajo po katoliških hišah, po katoliških društvih, po katoliških državah in pa tudi po katoliških srcih za tem Detetom, kako bi mu zadali smrtni sunljaj.

Prav nič se ne boš čudil, ako boš videl, kako padajo nedolžne žrtve teh Herodov, ko jim zabadajo njih verna srca s pohujševanjem, z okuževanjem, z demoralizovanjem, ko se tolikanj širi zločinstvo.

Da, vsemu temu se prav nič ne boš čudil, ker veš, da je samo dvoje mogoče za človeka: ali bo poslušal angeljski spev "Gloria in excelsis Deo" in hitel "bone voluntatis" k jaslicam se poklonit v živi veri temu Zveličarju, ali ga bo pa vsaj šel s tremi modri iskati v resničnem hrepenju najti resnico, najti pravega Zveličarja, ali bo pa zgrabil v svoje roke poln sovarštva morilen meč, se pridružil Herodu in šel stikat za njim po hišah, med narodi, po srcih, da mu zasadi v njegovo srce morilen nož in ga uniči, ko bi bilo to mogoče.

* * *

O, Amerikanski Slovenec, zastoj je . . . ! Veliko je lahko takozvanih odrešenikov, ki ti pojo krasne himne, morda za tvoje človeško posvetno uho prijetnejše, kakor one, ki ti jih pojo angeljci na Betlehemske poljanah. Toda srce in duša ti pa kriči v tvojem notranjem, da je pravi Odrešenik samo eden . . . Betlehemske Detice. . . ! Da je pot k sreči samo ena . . . "Gloria in excelsis Deo" . . . verno življenje, življenje po veri tega Betlehemskega Deteta! Vse drugo je sama zmota . . . strašna zmota . . . !

* * *

Božični prazniki, ali niste vi dokaz te resnice?

IZ SLOVENSKEGA NASELBI.

New Duluth, Minn. — Cenjeno uredništvo Edinosti: — Delavske razmere so se pri nas od lanskega leta malo izboljšale. Jaz sem bil ravno eno leto brez dela, zaradi tega mi tudi ni bilo mogoče poravnati zastale naročnine na vaše lepe liste. Sedaj delamo zopet, vendar slabo je še vseeno, ker imamo premalo plače za naše delo.

Se Vam prav lepo zahvalim, ker ste bili tako dobri, da ste mi poslali vaše liste kar naprej, če tudi ni bila naročnina plačana. Jaz to cenim in bom kot pošten naročnik vedno podpiral vaše liste. Priloženo boste našli ček za \$6.00 za naročnino vseh treh listov, in prosim, da mi jih še v naprej redno pošiljate.

Voščim in želim vesele božične praznike uredništvu in upravištvu, kakor tudi vsem čitateljem vaših lepih listov.

Naročnik iz Dulutha.

Flushing, O. — Cenjeno uredništvo: — Priloženo boste našli \$6.50 za naročnino vseh treh listov.

Želim vsem vam in vsem cenjenim naročnikom in čitateljem Edinosti vesele božične praznike in srečno novo leto. Dal Bog vašim listom v prihodnjem letu obilnega blagoslova, da bi prišli v vsako slovensko hišo, in tam popravili, kar so slabi časniki pokvarili ta leta.

Delavske razmere so v naših krajih bolj srednje. Premogokopi obratujejo bolj počasi. Slovencev je ma-

vo delavsko korist, ki skrbi ne samo za izobrazbo ljudstva, ampak poleg tega tudi za dušni napredek svojih čitateljev.

Pozdravljam vse naročnike širom Amerike in jim kličem, krepko naprej z razširjevanjem katoliškega tiska!

Vsem vesele božične praznike in srečno Novo leto!

Agnes Posarich.

Detroit, Mich. — Vsemu slavnemu oboju Edinosti, Ave Maria in Glasnika P. S. I., vsem naročnikom teh listov in vsem katoliškim Slovincem po Ameriki želim najvselejše božične praznike in srečno Novo leto!

Katoliški Slovinci, vam, ki je še naša vera pri srcu, vam, ki je katoliški tisk pri srcu, vam naj velja ta klic:

Agitirajmo tekom praznikov in tekom letošnje zime, da pridobimo našemu listu Edinosti vsak čenec več, vsaj enega novega naročnika. Brate in sestre poizkusimo, da dobimo katoliški dnevnik. Naj naše besedičenje za en čas izostane in nadomestimo istega z realnim delom in agitacijo. Poskusimo vsak v svoji naselbini. Vsak enega novega naročnika naj bo naša bodoča deviza!

S slovenskim pozdravom do vseh

A. Kotarič.

Cleveland—Collinwood, Ohio. — Iz naše naselbine so le bolj redki dopisi, dasi je časa za pisanje še preveč. — Novega se je zadnje čase zgodilo veliko v naši naselbini. Pred vsem naj sporočim cenjenim čitateljem tega lista, da smo dobili v naši župniji novega g. župnika Rev. Vitusa Hribarja, bivšega župnika slovenske fare sv. Vida v Clevelandu. Rev. Hribar so bili dosedaj župnik na irski župniji v Barbertonu, O.

Za našo župnijo pomeni to novo življenje. Father Hribar se je nahajal dosedaj na kratkih počitnicah v stari domovini, odkoder so pripeljali s seboj tudi pomožnega duhovnika, ki jim bo pomagal na naši župniji. Rev. Father Škur pa so bili odpoklicani iz naše župnije in so določeni, za organiziranje nove župnije v Clevelandu na zapadni strani, vsaj tako se sliši govorica med ljudmi.

Drugi novic posebnih ni. Delavske razmere so kot po navadi. Sadevi železničarske stavke se še vedno poznajo. Je pač tako, ker ni sloge med lastnimi brati delavci. Kako naj pričakujemo, naklonjenosti od organiziranega kapitalizma, katerega namen je nas zatirati in zasuzniti. Ko bi bilo med nami lastnimi sobratji delavci več spoznanja in solidarnosti, bi bilo marsikaj drugače, kakor je med delavskimi krogi. Tako pa eden drugega zavidamo, pa smo tepeni na desni in levi.

Imamo delavske unije, kjer se lahko organiziramo v mogočni tabor in pod katerim zavetjem lahko vojujemo boj proti kapitalizmu. Toda mnogo jih je, ki nočejo pod prapor združenja delavskih sil, ki niso za skupni nastop, ker jim mogoče priložnost tako individualno nudi kak bori cent več zaslužka. Za par centov ti grejo prodati svoje prepričanje, delavska solidarnost pa ostane skrahirana. Če bomo tako nadaljevali bomo kmalu čutili temeljite posledice, ki se bodo porodile iz tega našega neumnega ravnanja.

Na drugi strani, pa šuntajo delavce razni radikalci in jih tirajo v skrajni radikalizem, kateri pa zopet tira delavstvo in njih organizacije naravnost v propast. Ti vporizarijajo stavke, takrat, ko bi jih ne bilo potreba. Ti vlečejo delavce za nos iz sebičnih namenov, za svoje lastne koristi, da jih skubejo. Tako stoji dandanes delavstvo med dvema ognjenima. Za kolikor ga ne oškoduje kapitalizem, to nadomesti radikalni socializem, ki potiska ubagega delavca od druge strani v propad.

Mesto za delavca je danes edino

(Dalje na 3. strani.)

VESELE BOŽIČNE PRAZNIKE IN SREČNO, USPEŠNO NOVO LETO

Želi vsem č. gg. duhovnikom in faranom vseh župnij, vsem cenjenim bratskim društvom, vsem slovenskim in hrvaškimi trgovcem in obrtnikom in vsem slovenskim in drugim podjetjem!

TISKOVNA DRUŽBA EDINOST
1849 West 22nd Street,
CHICAGO, ILL.

Phone: Canal 0098.

Vsem č. gg. duhovnikom, cenjenim bratskim društvom, cenjenim trgovcem in obrtnikom, da se nas spominjajo, kadar bodo naročili kakih tiskovin za sebe ali za društva.

Izvršujemo vsa tiskarska dela točno in lično!

Predno naročite tiskovine drugje, vprašajte nas za cene!

V NEDELJO POPOLDNE.

4. adv. — Janez Krst. oznanjuje pokoro. Luk. 3.
 24. Nedelja — Adam in Eva.
 25. Ponedeljek — Božič. Rojstvo Gospodovo.
 26. Torek — Štefan, prvi muč.
 27. Sreda — Janez, apost. in evang.
 28. Četrtek — Nedorčni otroci, muč.
 29. Petek — Tomaž Bek., škof.
 30. Sobota — David, kralj in prerok.

NEBESA. — NEBEŠKA BLAŽENOST.

Raj ali nebesa je kraj večne blaženosti, kjer bo Bog poplačal svoje zveste služabnike. Nebeške blaženosti, nebeškega veselja ni mogoče opisati; apostol pravi: Oko ni videlo, uho ni slišalo in ni prišlo nobenemu človeku v srce, kar je Bog pripravil tistim, ki ga ljubijo (11 Kor. 2, 9.)

Zveličani bodo gledali Boga od bližja do bližja, v vsi njegovih slavi, v Bogu bodo uživali neskončno svojo srečo. Njihova sreča bo popolna, njihove želje bodo izpolnjene vse, vendar bo njihova blaženost v sorazmerju z njihovimi dobrimi deli, z njihovim zasluženjem. Njihova slava, pravi apostol Pavel, se bo ločila druga od druge kakor zvezda od zvezde.

Posebna slava pa je v nebesih pripravljena mučencem, cerkvenim učnikom in devicam; imenujejo jo "aureola." Ta "aureola" mučencev, učnikov in devic jih bo obdajala kot posebna slava nad pridobljenimi zmagami; mučencev nad svetom, ki jih je prežal; učnikov nad satanom, učnikom — očetom laži; devic nad mesom, katero so križali s svojim poželenjem.

Razum blaženega gledanja Boga imeli bodo pa zveličani še dva posebna vzroka svoje sreče: družbo angeljev, svetnikov, Matere Božje in gotovost, da bo ta blaženost trajala večno.

Dokler bo stal svet in vojskujoča cerkev, radovale se bodo samo duše te nebeške blaženosti, trupla bodo počivala v grobih. V splošnem vstajenju se bodo duše združile s telesom, in telesa bodo tudi deležna večnega plačila.

Naj nas li ta misel na nebesa ne vzpodbuja k pravemu krščanskemu bogaboječemu življenju? Naj nas ne ostraši nikako trpljenje, nikako še tako težko delo, nikako pomanjkanje! "Kdor hoče moj učenec biti, naj zatajuje samega sebe, vzame svoj križ na svoje rame in hodi za menoj!" pravi Odrešenik. Po križu s križem bomo tudi mi dosegli nebesa.

APOLOGETIKA.

41. — Podoba in barva.

Kaj pa je prav za prav duša? Kakšna pa je? Kako izgleda? Je okrogla? Čveterooglat? Rdeča? Zelena? Jaz si je nikakor ne morem predstavljati, torej ni duše.

Odgovor. — Prijatelj, ali je tvoj razum okrogel ali čveterooglat, rdeč ali zelen? In vendar moram priznati, da imas razum. Ali je pravičnost bela ali črna ali rumena? In vendar

biva pravičnost, četudi ne morda ravno pri nas. — Nadnaravno, kar presega naše čute, pač lahko spoznamo s svojim razumom in si je mislimo, nikoli pa si je ne moremo predstavljati z našo domišljijo. Ravno tako je z našo dušo, ki je nadnaravno, bitie, ki je duh.

IZ SLOVENSKEGA NASELBIN.

(Nadaljevanje z 2. strani.)

poštena Amerikanska Delavska Unija vse druge organizacije so privesek raznih strankarskih frakcij, ki ne gledajo za splošni blagor delavstva, ampak edino, kako se bodo sami okoristili na rovaš trpinov delavcev.

Jaz sem lahko največji bojevnik za delavske pravice, pa s tem ni rečeno, da moram zavreči svoje versko prepričanje. Jaz sem lahko najboljši katoličan in se pri tem borim za delavske interese. Nikjer ni zapisano v naravi, da ne morem biti drugače delavski boritelj če ne zavzem svoje vere in ne postanem brezverec, kakor to trdi naša Prosveta in Proletarec čestokrat, da so verniki sami temnjaki in ne naprednjaki. Oni imajo za naprednjaka samo tistega, ki se otrse vere iz svojih ram. To je torej absolutizem socializma. Če bi bil socializem resnično tako demokratičen, kakor to čestokrat trdijo njegov ivoditelji, bi ne pridigal takih absolutističnih blo- denj, kakor jih. Ravno zato socializem ne more do uspeha.

Za delavstvo je edino priporočljiva Amerikanska Delavska organizacija, kjer se spoštuje versko toleranco, katerih člani so gentlemani, da spoštujejo prepričanje svojega bližnjega sodelavca. Tu notri je mesto za poštene delavce poštene ljudi. To organizacijo je treba ojačiti in pokrepi, pa bo delavstvo zadobilo politično moč, da bo volila ob času volitev v urade poštene in zanesljive moze iz svojih vrst, ki bodo delovali za delavske koristi.

Za doseg te namenov je pa treba delavstvu prave poštene izobrazbe. Delavca je potreba naučiti, da bo znal izbirati s svojim lastnim razumom med slabim in dobrim. Kadar bo delavec posedoval to izob-

razbo, tedaj bo za delavce napočil tudi boljši čas, kakor pa je sedaj, ko se v obgo delavstvo zvija pod brezsrčnim pritiskom kapitalizma.

Pozdravljam vse rojake širom Amerike in jim voščim vsem vesele praznike in srečno veselo Novo leto 1923. I. U.

Chicago, Ill. — Cenjeni g. urednik: — Prosim priobčite sledeči dopis v listu Edinosti.

Leto 1922. se bliža svojemu koncu: le še malo časa in zatonilo bo v brezkončno večnost. Zdaj je čas, ko bo treba skleniti letne račune pri raznih društvih. Da bo tajnikom in odbornikom pa mogoče vse leto skleniti te račune, je potrebno, da najprvo mi sami poravnamo svoje prispevke društvom.

Zato prosim vse sobrate in sestre dr. sv. Ivana Krstitelna, šte. 13. D. S. D. da poravnajo svoje za ostale prispevke, kar dolgujejo za to leto, da bo mogoče potem uradnikom skleniti letne račune. Nastopili bodo novi uradniki, in da bo mogoče izročiti čiste račune je prošnja vsak član, da stori svojo dolžnost do društva. Kateri bi ne mogel zaostalega dolga poravnati naj to društvo sporoči, da se ga bo vedelo počakati, drugače bo suspendiran.

Obenem tudi opozarjam vse cenjene člane, da se tudi požurijo za nove člane. Vsak naj malo poagira med svojimi znanci in na prihodnje sejo naj gleda vsak, da bo pripeljal onega novega člana. Stariši, ki pripadajo k temu društvu, naj dajo vpisati v naš Mladinski oddelk svoje otroke.

Ta seja prihodnje nedeljo 24. decembra bo glavna seja zato je tudi vsak dolžan priti na to sejo, na kateri se bo izvolilo tudi nov odbor za prihodnje leto 1923. Pridite vsi, da si izberete za prihodnje leto najboljše delavce za društvene uradnike. Kdor se seje ne bo udeležil, bo zapadel 50c. kazni. Seja se bo pričela točno ob 1. uri popoldne v cerkveni dvorani sv. Stefana. Vsak, ki bo to povabilo čital naj pokaže še svojemu prijatelju, da bo tudi on znal, kdaj se bo seja vršila. Pozdravljam vse sobrate in sestre dr. sv. Ivana Krstitelna in jim voščim vesele praznike in srečno Novo leto. Andrew Glavach, predsed.

Mož, ki potroši za svoje potrebščine več, kakor segajo njegovi dohodki, tak mož živi pod oportunitetami.

BOŽIČNA ODKRITA BESEDA.

(Nadaljevanje s 1. strani.)

sta, ki tako nevstrašeno razkrinkuje naše nasprotnike, se bori v prvih trenčah za naš "križ častni in versko svobodo zlato," ki razkrinkuje sleparje v raznih rdečih ali pordečelih listih, ki si rede svoje trebuhe in polnijo svoje žepe na najpodlejši način, s tem, da narod/pohujšujejo, narod sleparijo, narodu lažejo, narod zapeljujejo.

Zato tudi vas, dragi naročniki, lepo prosimo, vstrajajmo v tem boju do konca. Boj smo začeli in voditi ga moramo do končne zmage! Ne bomo se udali! Ne bomo popustili niti za pičico. Krepko dalje za resnico in pravico!

* * *

Vse naše zastopnike in naročnike pa pozivljamo pri tej priliki: Bratje, v prihodnjem letu še bolj krepko na delo. Zlasti postavimo si za nalogo prihodnjega leta, da ne bomo mirovali, dokler list "Edinost" ne bo v VSAKI SLOVENSKE HIŠI po vseh naselbinah. V vse slovenske hiše mora ta krepki pridigar resnice in pravice, ta mogočni branitelj vere naših očetov, ta nevstrašeni borilec za vse, kar je vzvišenega in plemenitega, ta nevstrašeni junak na polju našega časnikarstva, ki se ne boji celih legijonov nasprotnikov vere in naroda.

Prihodnje leto moramo število naročnikov dvigniti najmanj za TISOČ! Kajne, sestre in bratje, da je to naš trdni sklep!? "Edinost" je samo pravi slovenski delavski list, ki vsikdar zastopa samo delavske koristi, ki vsikdar brani slovensko delavstvo pred raznimi izkoriščevalci, zato vsi na delo za "Edinost!"

Ali ni bil ravno ta list, ki je svaril na pr. pred milijondolarskim fondom in že takrat povedal, da se je pobiral pod napačno pretvezo, toraj sleparsko, da ne bo šel za to, za kar je bil nabran? Kdor je "Edinost" poslušal, je raje spravil svoj denar, mesto ga dal tem možem, ali mu je danes žal? Skoraj vsi drugi listi so bili za ta fond. "Glas Naroda" je bil. Pa kdo je imel prav? Tirali so nas pred sodišče. Pa smo raje to pretrpeli, kakor da bi ne spolnili svoje dolžnosti in ne svarili delavstva pred sleparji.

In tako smo storili vsikdar in pri vsaki priliki.

In tisti listi, ki trdijo, da so edino delavski listi, ali niso bili ravno ti, ki so že od nekdaj slovensko delavstvo samo izkoriščali in sleparili?

Ali niso obetali slovensko sirotišče in kolektali za njo? Kje je ta sirotišnica? Ni denarja, ne sirotišnice!

Ali niso obetali slovensko sirotišče in kolektali zanj? Kje je ta lavca in zanj kolektali? Kje je ta zavetišče danes? Ne denarja, ne zavetišča.

Imeli so Republikansko Združenje in kolektali zanj. Kje je danes to Združenje? kaj je doseglo? Kje je nabrani denar?

Hvalili so I. W. W. in zbirali za to organizacijo. Kje je danes vse to?

Da, toliko so že obetali slovenskemu delavstvu, za toliko stvari že kolektali — pa kje je vse to danes? Kje je ves ta denar?

Edinost, je pa celi ta čas stala na strani slovenskega delavstva, ga branila pred tem izkoriščanjem in sleparjem. Vi, slovenski delavci, ki ste stali za "Edinostjo", jo poslušali — ali Vam je danes žal?

Kajne, pomilujete svoje zaslepljene brate onega tabora, sami ste pa veseli in hvaležni "Edinosti" za njeno delo.

* * *

Zahvaljujemo se prav iskreno posebno našima potovalnima zastopnikoma Mr. Leonu Mladiču in Mr. J. Zupančiču. Kajti, ta dva, posebno Mr. Mladič sta silno veliko storila za list "Edinost" letos. Bog jima plačaj. Le še naprej!

* * *

Zahvaljujemo se vsem našim dopisnikom in sodručnikom, ki so nam pomagali s svojimi dopisi, članki in spisi, da smo mogli list narediti zanimiv in koristen. Kolikor več sodručnikov, toliko več razlike, toliko bolj zanimiv list. V prihodnjem letu prosimo še nadalje te pomoči. Vse, ki so le malo zmožni peresa, vse prosimo prihodnje leto — pero v roke! S peresom na delo za Boga in narod! Slovenski delavec, pero v roke. Kar povej svoje misli, če tudi bolj okorno! Nič za to. Gre se za misli! za ideje!

* * *

Zahvaljujemo se pa tudi vsem našim nasprotnikom, ki so posebno letošnje leto nastopali, rečemo lahko, s satansko zlobnostjo proti Edinosti da bi jo uničili. Vendar Bog čuva nad svojim delom. Zato pa je "Edinost" list, tiskarna in knjigarna in bančni oddelk in vse drugo podjetje — sedaj v popolnoma delavskih rokah, v rokah "Edinost tiskovne družbe," ki je vse to prevzela iz rok oo. Frančiškanov. Za sedaj sicer še ne popolnoma, vendar počasi tekom pol leta bomo pa vso stvar preuredili in jo postavili na krepko in trdno delavsko podlago. O priliki bomo o tem še več spregovorili. Delničarji so pa že sedaj popolni lastniki in gospodarji podjetja.

To spremembo so vsi, ki so jo opazili, zelo odobrvali, da se tako ne more več očitati oo. frančiškanom raznih stvari, ker niso več gospodarji podjetja, temveč tiskovna družba "Edinost".

O priliki se bomo obrnili na slovensko delavstvo v splošnosti in jih pozvali, da se oklenejo tega svojega podjetja tudi z delnicami, kot so la tniki. Sicer podjetje finančno bolje stoji kot kdaj preje in ne potrebuje večjega kapitala. Vendar za slučaj pa, da bi kazalo podjetje razširiti, morda list povečati, bomo pa že povedali. To sporočamo vsem onim, ki so že ponudili svojo finančno pomoč, ako bi bilo potreba in vsem svojim navdušenim prijateljem in sodručnikom.

* * *

Katoliški Delavci! Katoliški tisk je danes glavna dolžnost vsakega zavednega delavca. Dovolj dolgo so nas sleparili, dovolj dolgo nas držali svoji kruti, boljševiski suznosti, dovolj dolgo izžemali iz naših žepov naše krvave žulje in se pasli breskrbno svoje nenasičene trebuhe! Temu mora biti konec. Čas je prišel, ko mora slovenski delavec svoje zadeve sam prijeti v svoje roke, sam reševati svoje delavsko vprašanje. Dokler bodo reševali naše vprašanje falirani študentje in falirani škriči, kakoršni so naši delavski voditelji na Lawndale in v New Yorku se nam bo zmeraj tako godilo, kakor se nam je do sedaj. Sleparili nas bodo, za nos vodili, kolekto za kolekto prirejali — pa na našo nezavednost pili. Ne boš. Jaka! Če ste nas do sedaj, v prihodnje nas ne boste več!

* * *

Zato, slovenski delavci, vsi v delavski tabor! Če tudi nisi morda še z nami tako navdušen za vero, vendar v enem se lahko vsi delavci združimo — v delavskem vprašanju!

Ti pusti mojo vero, jaz bom pustil pa tvoje prepričanje, kot delavca pa si seziva v svoje delavske žuljave roke na skupno delo za koristi slovenskega delavstva v Ameriki.

In v tem novem znamenju delavske solidarnosti vsi krepko pod podpor "Edinosti," edinega pravega in neodvisnega slovenskega delavskega lista. Tiskovna družba "Edinosti."

VESELE BOŽIČNE PRAZNIKE IN SREČNO NOVO LETO

Voščimo in želimo vsem rojakom Slovincem in bratom Hrvatom!

LINCOLN REALTY COMPANY

1901 West 22nd Street,

CHICAGO, ILL.

Phone: Canal 4018 and 0098.

Se priporočamo slavnemu občinstvu v naklonjenosti! Kupujemo in prodajamo hiše. Zavarujemo hiše in vsako poslopje proti ognju in drugim nezgodam. Prodajamo parobrodne vozne listke za vse linije. Izvršujemo vsa notarska in odvetniška dela.

VESELE BOŽIČNE PRAZNIKE

IN

Srečno Novo Leto

VSEM SVOJIM VLAGATELJEM IN VSEMU SLAVNEMU OBČINSTVU!

Kaspar State Bank

1900 BLUE ISLAND AVENUE
 CHICAGO, ILL.

VESELE BOŽIČNE PRAZNIKE IN SREČNO NOVO LETO
želim vsem rojakom in rojakinjam v Chicago in okolici.

ANDREW GLAVACH

EDINI SLOVENSKI POGREBNIK V CHICAGO

1844 West 22nd Place CHICAGO, ILL.

Phone: Canal 5889.

Rojakom sem vedno na razpolago z avtomobili o priliki krstinj, ženitovanj itd. Za pogrebe imam posebne avtomobile. Na razpolago sem občinstvu vsako uro in čas. Vsem se priporočam v naklonjenost!

MANUFACTURERS
AUTOMOBILE
ACCESSORIES

Ban-Rov & Co

VESELE BOŽIČNE PRAZNIKE IN SREČNO ZADOVOLJNO NOVO LETO 1923. ŽELI IN VOŠČI VSEM SVOJIM CENJENIM DELNIČARJEM IN VSEM SLAVNEMU OBČINSTVU V CHICAGO IN OKOLICI!

STAYBINSKO DRUŠTVO "SLOVENSKI DOM"

Ustanovljeno 29. septembra 1908.
V CHICAGO, ILLINOIS.

Zboruje vsaki torek večer v Cerkevni dvorani od pol 7. ure do pol 9. ure zvečer.

58. NOVA SERIJA bo izdana 2. januarja 1923.

NE POZABITE TEGA!

Da je to zopet prilika za vzeti nove delnice!
DRUŠTVENO PREMOŽENJE \$250,000.00.

URADNIKI:

FRANK GRILL, predsednik.
LOUIS DULLER, podpredsednik.
JOSEPH ZUPANČICH, tajnik, 1824 West 22nd Place.
Phone: Canal 7130.

POMOŽNA TAJNIKA:

ANTON KREMESEC — JOHN PETROVČIČ.
JOHN TERSELICH, blagajnik.

NADZORNIKI:

ANTON GREGORICH, ANDREW GLAVACH,
LOUIS BOBICH, PETER PRAH,
FRANK KOZJEK, MAX OMERZEL.

NAJVESELEJŠE BOŽIČNE PRAZNIKE IN
SREČNO NOVO LETO

vsem mojim cenjenim odjemalcem, prijateljem in
znancem!

Joseph Perko

SLOVENSKA TRGOVINA S ČREVLJI

2101 West 22nd Street, CHICAGO, ILL.

Tem potom naznanjam cenjenemu občinstvu, da imam v zalogi najboljše in najbolj trpežne vsakovrstne črevlje za može, žene, fante, dekleta, za dečke in deklice v vseh velikostih. Pri meni dobite tudi najboljše "Rubbers" za mokre dneve. Kadar se namenite kupiti si črevlje ne pozabite na mojo trgovino!

Dobro blago za zmerno ceno in zadovoljiti moje odjemalce. JE MOJE GESLO!!!

VESELE BOŽIČNE PRAZNIKE IN SREČNO NOVO LETO
želi vsem odjemalcem in prijateljem

JOHN FABJAN
SLOVENSKI KROJAČ

1932 West 22nd Street, Chicago, Ill.

JOHN ŠTAYER
SLOVENSKI GROCERIST

1925 West 22nd Street, Chicago, Ill.

Vašči tem potom vsem svojim cenjenim odjemalcem, prijateljem in znancem najveselejše božične praznike in srečno in zadovoljno Novo leto.

Obenem priporočam svojo dobro urejeno grocerijsko prodajalno vsem slavnemu slovenskemu občinstvu.

VESELE BOŽIČNE PRAZNIKE IN SREČNO NOVO LETO 1923.
želi

JOHN GOTTLIEB
OBLAČILNO BLAGO IN ZLATNINA.

1821 West 22nd Street, Chicago, Ill.

VESELE BOŽIČNE PRAZNIKE IN SREČNO NOVO LETO 1923.
želim vsem svojim cenjenim odjemalcem, prijateljem in znancem.

FRANK TOMAŽIČ
SLOVENSKA GROCERIJA

1858 West 22nd Street, Chicago, Ill.

Priporočam svojo grocerijsko prodajalno, ki je založena vedno z najboljšim blagom, vsem slovenskim in hrvatskim gospodinjam!

Vesele božične praznike in srečno Novo leto vošči rojakom

JOHN KERSTNIK

WEST-SIDE REAL ESTATE AND EXCHANGE SISTEM
1750 West 22nd Street, Chicago, Ill.

Phone: Canal 3773.

Prodajam hiše, kupujem in zamenjavam. Kdor hoče dobre poretbe v tem oziru, naj se zgłosi pri meni, da mu razkažem hiše in lote, ki jih imam na prodaj.

NOVA SLOVENSKA BRIVNICA
JOE GRJEVICH

1811 West 22nd Street, Chicago, Ill.

Vsem Slovencem in bratom Hrvatom voščim in želim vesele božične praznike in srečno Novo leto!

Obenem priporočam cenjenim rojakom Slovencem in bratom Hrvatom svojo brivnico!

MICHAEL TRINKO
PLASTERER AND KONTRAKTOR

2114 West 23rd Place, Chicago, Ill.

Se priporočam vsem rojakom pri popraviljanju hiš. Obenem vošči vsem prijateljem, znancem in vsem slovenskemu občinstvu vesele božične praznike in SREČNO NOVO LETO!

FIDELITY ELECTRIC SHOP
2049 West 22nd Street Telephone: Canal 5190.
F. SHONTA, lastnik.

Vošči tem potom vsem svojim odjemalcem in prijateljem vesele božične praznike in srečno Novo leto!

Rojakom Slovencem in Bratom Hrvatom se priporočam s svojo trgovino raznovrstnih električnih potrebščin. Napeljujem v stanovanja električno razsvetljavo. Kadar se odločite, da si boste dali v stanovanje električno razsvetljavo, pridite vprašati nas za svet. Naše delo je garantirano! Naše cene so zmerne in zadovoljive!

Rojaki ne pozabite na geslo: SVOJI K SVOJIM!

VESELE PRAZNIKE IN
Vsem odjemalcem, prijateljem in

KUKMANS

2270 Blue Island avenue.

Telephone: C

Obenem priporočam cenjenim rojakom urejeno grocerijo in mesnico. Prave Krat

Obenem naznanjam rojakom, da pro

peljem po najnižji ceni. Kadar potrebuj

Prodajam tudi peči za trdi in mehki pre

najtopleje priporočam!

VESELE I PRAZNI

SREČNO NO

voščim vsem mojim cenjenim
prijateljem in

Obenem priporočam vsem mojim cenjenim rojakom in okolici svojo moderno prodajalno, kjer dobite vedno najboljše, razne vrste blaga po domačem načinu prekajenosti. Zalogi izvrstne doma narejene SLOVENSKA MESENE KLOBASE. Vsem prijateljem in znancem voščim vesele božične praznike in srečno Novo leto!

MA KREM SLOVENSKI

1912 W.

Chicago

Telephone

Dany
INC.
1000 ST.
CHICAGO, ILL.

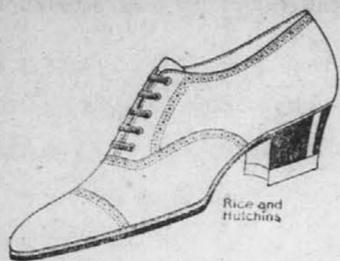
Vesele božične praznike in srečno Novo leto

vsem rojakom Slovincem in bratom Hrvatom.

FRANK F. ROVTAR,

Pres. Tres & General Mgr.

Se priporoča vsem slovenskim Hardware storem in garažam s svojimi avtomobilskimi izdelki. Pišite po naš ceniki!

J. ADAMS
SLOVENSKA TRGOVINA S ČREVLJI

1842 West 22nd Street.

CHICAGO, ILL.

Vsem cenjenim odjemalcem, prijateljem in znancem voščim tem potom VESELE BOŽIČNE PRAZNIKE IN SREČNO NOVO LETO 1923. Obenem priporočam slavnemu in hrvatskemu občinstvu svojo moderno urejeno črevljarsko trgovino. Tudi popravljam črevlje in vse, kar spada v črevljarsko stroko. V svoji delavnici imam najmoderneje stroje. Moje delo je trpežno in lično. Vsem se priporočam v naklonjenost.

ČNE

ZE

NO LETO

odjemalcem, prijate-

in gospodinjam v Chi-

eno mesnico v kate-

neže meso, kakor tudi

no sti pa imam vedno v

enSKE KRVAVE IN

ne je priporočam!

H

MSEC

MESNICA

nd St.

ll.

19.

NO NOVO LETO

cem voščimo in želimo

CHICAGO, ILL.

chicago in okolici svojo dobro

obase imam vedno na prodaj.

premog in istega na dom pri-

enoga pokličite me na telefon.

vse se cenjenemu občinstvu

JOHN VRAŠIČ
SLOVENSKA TRGOVINA S ČREVLJI
2057 West 22nd Street, Chicago, Ill.

Vošči tem potom vsem svojim cenjenim odjemalcem, prijateljem in znancem vesele božične praznike in srečno Novo leto 1923. V njegovi črevljarski trgovini dobite vedno dobre, močne, trpežne črevlje. On tudi popravlja z modernimi stroji vsa črevljarska dela. Se toplo priporoča vsem v naklonjenost!

VESELE BOŽIČNE PRAZNIKE IN SREČNO NOVO LETO!
Želim in voščim vsem mojim cenjenim odjemalcem, prijateljem in znancem!

STEVE JAKŠITZ
SLOVENSKA GOSTILNA MEHKIH PIJAC
1808 West 22nd Street, Chicago, Ill.
Se priporoča vsem Slovincem v naklonjenost!

STEVE CYURA
1657 West 22nd Street, Chicago, Ill.
Se priporoča vsem slovenskim gospodinjam v naklonjenost.

V zalogi ima vedno sveže meso in domače klobase. Obenem vošči vsem svojim prijateljem, znancem in vsemu občinstvu vesele in zadovoljne božične praznike in srečno Novo leto!

VESELE BOŽIČNE PRAZNIKE IN SREČNO NOVO LETO!
Želi vsem svojim cenjenim odjemalcem, prijateljem in vsem rojakom Slovincem

JOHN VIDMAR
SLOVENSKI GOSTILNIČAR
2346 Blue Island Avenue, Chicago, Ill.
Se priporoča vsem Slovincem in bratom Hrvatom v naklonjenost!

VESELE BOŽIČNE PRAZNIKE IN SREČNO NOVO LETO!
Vošči in želi vsem prijateljem, znancem in vsem rojakom Slovincem in bratom Hrvatom

DR. JOSEPH E. URSICH
SLOVENSKI ZDRAVNIK IN KIRURG
1901 West 22nd Street, Chicago, Ill.
Telephone: Canal 4918.

LOVRENC VEBER
EXPRESS — — PREMOG — — DRVA
2313 So. Robey Street, Chicago, Ill.

Voščim tem potom vsem cenjenim prijateljem, znancem in vsemu slavnemu občinstvu vesele božične praznike in srečno Novo leto 1923. Vsem se priporočam za dovažanje premoga, za prevoz pohištva ob času selitve in sploh za vse slučaje, kadar potrebujete ekspresmana.

LOUIS MAJCEN
NOVA SLOVENSKA GOSTILNA
436 West 29th Street, Chicago, Ill.
Se priporoča vsem rojakom Slovincem in bratom Hrvatom v naklonjenost!

Obenem vošči in želi vsem cenjenim prijateljem, znancem in vsem Slovincem rojakom vesele božične praznike in srečno novo leto 1923.

SLOVENSKO — HRVATSKA MLEKARNA

Frank Grill

1818 West 22nd Street, CHICAGO, ILL.

Phone: Canal 16027.

Želi tem potom vsem svojem cenjenim odjemalcem in odjemalkam vesele božične praznike in srečno, zadovoljno Novo leto 1923.

Obenem se priporočam slavnemu slovenskemu in hrvatskemu občinstvu še v nadaljno naklonjenost.

Razvažamo mleko po hišah vsak dan redno in točno.

Kdor poizkusi enkrat naše mleko, ta je naš stalni odjemalec.

John Kosmach

SLOVENSKA TRGOVINA Z ŽELEZNINO

1804 West 22nd Street, CHICAGO, ILL.

Phone: Canal 0490.

Vošči tem potom

VESELE BOŽIČNE PRAZNIKE IN SREČNO NOVO LETO

vsem svojim cenjenim odjemalcem, prijateljem in znancem!

Obenem priporočam rojakom Slovincem in bratom Hrvatom svojo dobro urejeno trgovino s železnino. Pri meni dobite vsakovrstne barve za barvanje hiš in drugih stvari. V zalogi imam vsakovrstne šipe in sploh vse, kar rabite pri popravi vašega doma. Popravljam tudi hiše, barvam, lepim stenski papir itd.

Rojakom se najtopleje priporočam!

Anton Kovačič

2236 So. Wood Street CHICAGO, ILL.

SLOVENSKA GOSTILNA

Cigare, mehke pijače in sladšičice. Biljardna miza je cenjenim gostom vedno na razpolago.

Obenem voščim tem potom vsem mojim cenjenim odjemalcem najvselejše božične praznike in srečno Novo leto 1923.

VSEM SE PRIPOROČAM V NAKLONJENOST!

Ket do zdaj še vsako leto, letos, frajljih, glih taku, praznike jest Pavle Zgaga vošit sem vam vsem peršu. Dovgo de b lejt še vsi srečno živeli, dosti potic in kolačev še imeli. Krizmus to je sveti cajt nehat mora vsaki fajt.

Gospodinjam najprej vošim: tristu blagrov, tristo sreč, dosti zdravja, dost vesela in pa gnarja tristu vrec. Kikel in jopc in klebukov vse sorte, kukr s' jeh ženske le zmiselti morte, Krizmus to je sveti cajt, v hišah jenjat mora fajt.

Kaj pa puncam zdej naj vošem? I, kaj nekej? — Pasja kust! — Lepga in bogatga fanta in pa vohcet za predpust! Drugo pa samo tak rado vse pride, če ne — se pa brez teiga obide. Krizmus to je sveti cajt, nehat mora vsaki fajt.

Kaj možakarji, bi radi? Vošit vam je pravi šment! Kar vam vošim, vem le čno, z nič ne boste vi kontent. Zato pa je želja ta moja le taka: Bog vam daj tristu vagonov tobaka. Krizmus to je sveti cajt za tabak se nehat mora fajt!

Fantom pa vošil jest nesem košev celih kar petstu, morde kter se jih le prime, če tud eviblam prav hedu: Eno želim pa, da rajc kot zamet imeli fantinje vsi moško bi pamet. Zanje Krizmus svet' bo cajt, ko se nehov neh bo fajt.

Petru bratcu tam v Naj iorku, tem pijanskemu kajon' vošim, kar naj bolj on lajka, munšajna kar cev vagon. Glava njegova je prazna pošajna, zmír če nej povna ta ljubega muišajna. Krizmus zanj nekol ni sveti cajt zato pa zanj nekol ne neha fajt.

Oh, prezlati lubi Zgunka, teb pa vošim prov s srca: kulker le mogoče blata in najgršega gnoja. Kuker je grši gnoj, kulker več blata, toliko srečnejša si, dušica zlata! Krizmus zanj ni sveti cajt, zato pa vod hudičev fajt.

Jožetu Zavrtnik vošim, kar si sam najbel želi: dost rdečkarjev neumneh, dost prismojenih eldi. Pameten nihče ga več ne posluša, Kak po Prasvet se neumno pridruša. Zanjega Krizmus svet ni cajt, s pametjo za to ma zmirej fajt.

Našem rdečkarjem jest vošim še milionskeh fondov pet, da b jem varžete spraznili in do kože jeh oskubili spet. Revčki ne čutjo se srečne dergače, če kdu jeh ne vleče za nos al za hlače.

Krizmus za nje ni ta sveti cajt, zato pa v varžet majo zmirej fajt.

Kaj pa vi, naročnik? Kaj naj Pavle voši vami? Ej, kaj družga kukr sreče zdravja in pa vina poven hram. In kar še družga si sami želite, želi od Boga, da vse gvišno dobite. Krizmus je za vse vas sveti cajt! Nič ne bojte se, če pride fajt.

Tud, Edinast, tebi, tetka, vošim nekaj prov s srca: dosti kšefta, dost oglasov, naročnikov novih tisoč dva. Da bi ti krepko še napredovala, z idejami svojimi zmír zmagovala. Krizmus za te je sveti cajt! kar naprei, če tud je fajt.

Tudi sebi nekaj vošim, da za krizmus bi dobil. Veste, kaj? To kar ste obliubili lani — lep avtomobil. Avtomobil bi jest strašno res nučov, pol bi ta rdečkaste jest še pučov. Krizmus za me sveti cajt, za moj avto vem, da bo še fajt.

MOJI DOMOVINI.
Nežika Tomčeva.

O, draga mila domovina, li zrla te kedaj še bom? — Ne gre mi zlati čas s spomina ko raj me tvoji je kril, moj dom.

Kako naj zabim zemljo drago, ki krije draga bitja dva, ki tak srčno sem ju ljubila, in ona mene — iz srca?

Zato pa želja se mi vzbujaj: da v tebi našla, ljubim dom, ko srce neha meni biti, svoj tih grob počitka bom.

Zato pozdravljena mi gruda! Prostorček hrani še za me, da tamkaj mirno odpočilo se moje revno bo srce.

Klara Klemenčič, rojena Gobič išče svojega brata Franceta Kastelic, Gabrije, župnija Brusnice hišna štev. 69, ki je šel v Ameriko v Cleveland, Ohio pred 14-letji; pred 4 leti je zadnjikrat pisal domov. Ako kdo o njem kaj ve, naj sporoči sestri ali pa v kateri naštetih časopis, da bo vedela, je-li živ ali mrtev!

Bila pripravljena, a on je vedel.

On: "Moja draga, ne pomaga nič ogledavati te lepe klobuke; nimam v žepu več kakor en sam dolar." Ona: "Ti bi moral vendar znati, da kadar grem jaz ven, da hočem vselej kako stvar kupiti." On: "Jaz vem!"

Zakaj je jokal.

Deček, ki se je udeležil pogreba je videl jokati malega dečka, ki je šel poleg niega in ga tolažilno nagovoril: "Seveda, ti si žalosten, ker so ti stric umrli, vendar nikar ne jokaj toliko."

Mali deček: "Ne, to ni zakar jokam, jokam zato, ker me mama ni pustila, da bi se peljal poleg onega kočijaža, ki pelje strica."

Vsem rojakom Slovincem in bratom Hrvatom želim vesele božične praznike in srečno Novo leto!

ANDREW BASTITTIG
General Contractor and Builder

1903 West 22nd Street, CHICAGO, ILL.
Phone: Roosevelt 8766

Izvršujem vsa stavbinska dela. Zidam nove hiše in druga poslopja. Popravljam hiše in vse, kar spada v mojo obrt. Vsem rojakom se priporočam.

VESELE PRAZNIKE IN SREČNO NOVO LETO

Voščim vsem mojim odjemalcem, prijateljem in znanecem!

MRS. JENNIE BATISTTIG
Soft drinks and Candy Store.

1903 West 22nd Street, CHICAGO, ILL.

V zalogi imam vedno najboljše sladšiče, sladoled, najboljše mehke pijače, fine cigarete in smodke in raznovrstni tobak. In vsakovrstne šolske potrebščine.

VESELE BOŽIČNE PRAZNIKE IN SREČNO NOVO LETO

vsem cenjenim odjemalcem in vsemu občinstvu!

Home Furniture Co.

185 — 187 — PIKE STREET, CANONSBURG, PA.

V zalogi imamo vedno najboljše gramofone, postelje in sploh vsako vrstno pohištvo, ki ga rabite v vašem domu. Zlasti imamo posebne vrste peči. Pridite in oglejte si blago v naši trgovini.

VESELE PRAZNIKE IN SREČNO NOVO LETO
vsemu slavnemu občinstvu!

STAR THEATRE

CANONSBURG'S FRIENDLY PLAYHOUSE

CANONSBURG, PA.

Vedno najboljše slike na programu!

Mož, ki hoče z enim strelom dvatiča ustreliti, redkokedaj, katerega zadene.

Najboljši mož pri pogovarjanjih je tisti, ki največ posluša, pa malo govori.

Kadar pridejo skupaj tri ali štiri ženske, tedaj se tihota preseli daleč od njih.

Napol zlagana novica ni nič boljša, kakor cela.

Ženske zelo ljubijo lepa oblačila. Zakaj? Zato, ker jih ljubijo.

Kadar "pečlarji" slišijo družinske prepire, tedaj hvalijo Stvarnika s komolci, da se niso še poženili.

Zahvala, je najlepši cvet, ki vzklije iz duše in srca človeka.

Zgovorne ljudi, nekateri ljubijo, a drugi jih sovražijo. To je, za vse ljudi ni vsak.

Zračni gradovi so skoraj vsi po-

zidani na fundamente nemogočnosti.

Pravičen podjetnik ne ljubi po krivici pridobljenega dobička.

Tisti, ki ne stori nikdar napake, malo kdaj kaj napravi.

Več, ko ima človek denarja na banki, bolj je zainteresiran v življenje.

Veliko ljudi, ki se poda iz kraja, pozabi poravnati svoje obveznosti v kraju iz katerega odhaja.

Prazne nasvete obdrži za se in jih ne dajaj drugim!

Ljubezen kljubuje vsem ključavničarjem, ona najde pot do src brez ključa.

Tisti, ki godrnja čez življenje, utrujuje svoje bližnje.

Nekatere zelo veseli argumentirati, pa magari naj vedo o čem argumentirajo ali ne.

NAJVESELEJŠE BOŽIČNE PRAZNIKE

in
srečno veselo novo leto 1923.

Vošči in želi vsem rojakom Slovincem in bratom Hrvatom širom Združenih Držav

BANČNI ODDELEK EDINOSTI

Pošiljalnica denarja na vse strani sveta,

1849 West 22nd Street, CHICAGO, ILL.

Cenjenim pošiljateljem denarja širom Amerike se najtopleje priporočamo v nadaljno naklonjenost. Obenem pa vsem cenjenim pošiljateljem zagotavljamo, da bomo tudi v bodoče gledali in pazili, da bodo pošiljatve, ki gredo skozi naše podjetje hitro in točno dostavljene prejemnikom. Gledali pa bomo tudi na to, da bodo naše cene vedno nižje kot drugje. Tako, da bo vedno in vselej v korist pošiljateljem, ki bodo poslali svoje pošiljatve skozi nas.

ZA CENE GLEJTE V LISTU EDINOSTI!

VESELE PRAZNIKE IN SREČNO NOVO LETO

Voščim in želim vsem rojakom Slovincem in bratom Hrvatom

JOHN HOWARD

Expresman — Coal — Wood — Moving

1844 West 22nd Street, CHICAGO, ILL.

Se priporočam rojakom v naklonjenost za dovažanje premoga, drv, za prevoz pohištva ob času selitve itd.

ABRAHAM & POPOVER

GROCERIJA IN MESNICA

17 South Center avenue, Canonsburg, Pa.

Phone: 3-2 R.

Se priporoča slavnemu občinstvu in naklonjenost.

Obenem vošči in želi tem potom vsem svojim odjemalcem in vsemu občinstvu vesele božične praznike in srečno Novo leto!

VESELE BOŽIČNE PRAZNIKE IN SREČNO NOVO LETO

želi vsem cenjenim rojakom

FRANK MIKEC

GROCERIJA IN MESNICA

na Exsender Place v Canonsburgu, Pa.

Se priporoča vsem rojakom v naklonjenost!

Dolžnost Slovencev v Chicagi

je, da dajo svoje perilo oprati v SLOVENSKO PRALNICO "LAUNDRIJO." Ne podpirajte več tujcev, ko imate v svoji sredi svojega lastnega rojaka, ki vodi to obrt. Kadar imate pripravljeno svoje perilo, pokličite na telefon, da pride na Vaš dom voz Slovenske pralnice. Mi peremo oblačila in vse, kar je za prati. Čistimo obleke "Dry cleaning," čistimo karpete, zavese in sploh vse, kar se da čistiti. Kadar imate kaj za prati, čistiti, ne pozabite na naše ime. Pokličite nas po telefonu.

SOUTH-WEST LAUNDRY CO.

Wet and Dry Wash

JOHN ČERNOVIČ, lastnik.

255 W. 31st Street, CHICAGO, ILL.

Telephone: Yards 5893.

BOŽIČNA VOŠČILA CLEVELANDSKIH TRGOVCEV.

VESEL BOŽIČ IN SREČNO NOVO LETO 1923!

Vošči in želi vsem rojakom Slovincem in bratom Hrvatom v Clevelandu in okolici.

FRANK ZAKRAJŠEK
Slovenski pogrebnik,

1105 Norwood Road, Cleveland, Ohio.

Phone: Rand 4983
" Princ 1735—W.

Se priporoča občinstvu ob času pogrebov, krstinj, svatb in drugih slučajev.

NAJVESELEJŠE BOŽIČNE PRAZNIKE IN SREČNO NOVO LETO ŽELIM VSEM MOJIM CENJENIM ODJEMALCEM PRIJATELJEM IN VSEM ROJAKOM SLOVENCEM!

FRANK SUHADOLNIK
TRGOVINA S ČREVLJI.

5107 — St. Clair Avenue,

CLEVELAND, OHIO.

Se priporoča slavnemu občinstvu v naklonjenost.

Pri meni dobite vedno najboljše črevlje za može in žene, fante in dekleta in za otroke v vseh velikostih.

Obenem sem tudi zastopnik za LISTE AVE MARIA, EDINOST in GLASNIKA P. S. J. Kdor ima za ponoviti naročnino ali se želi naročiti na te liste naj pride k meni, da mu dam krasni letošnji stenski Koledar od TISKOVNE DRUŽBE EDINOST.

NAJVESELEJŠE BOŽIČNE PRAZNIKE IN SREČNO NOVO LETO 1923.

Želimo vsem svojim cenjenim odjemalcem in vsemu slavnemu občinstvu

v CLEVELANDU!

MAČAROL & SINOVA

SLOVENSKA TRGOVINA S ČREVLJI

6204 St. Clair ave. Cleveland, O.

Se priporočamo slavnemu občinstvu v naklonjenost!

Pri nas dobite vedno najbolj trpežne črevlje za na delo, kakor tudi najboljše praznične črevlje!

Vesele Božične Praznike

in

Srečno novo leto

želi vsem svojim vlagateljem in vsemu slovenskemu in hrvatskemu občinstvu v Clevelandu in po vseh Združenih Državah.

The North American Banking & Savings Co.

St. Clair and 62nd Street, CLEVELAND, OHIO.

NAJVEČJA SLOVENSKA BANKA V AMERIKI

sprejema vloge iz vseh delov Združenih Držav in jih obrestuje po 4%.

Pošilja denar na vse strani sveta po najnižjem kurzu svetovnega valutnega trga.

Rojakom po Ameriki priporočamo naš denarni zavod, da nalagajo v njega svoje prihranke, ker je varen, zanesljiv in plačuje visoke obresti.

Po pošti je nam poslati denarne vloge z money odrom, draftom ali čekom. Z obratno pošto pa pošljemo Hranilno knjižico, s katero lahko dvignete denar kadar se vam poljubi.

Pišite nam za pojasnila na zgorajšnji naslov.

VESELE BOŽIČNE PRAZNIKE IN SREČNO, ZADOVOLJNO NOVO LETO 1923.

Želim vsem mojim cenjenim odjemalcem, prijateljem in vsem rojakom Slovincem!

Obenem se priporočam slavnemu občinstvu še v nadaljnjo naklonjenost. Pri meni dobite vedno najboljše:

MOŠKE OBLEKE — ZIMSKE SUKNJE — VOLNENE "SWEATERS" — NAJBOLJŠA VOLNENA SPODNJA OBLAČILA — SRAJCE ZA DELAVNIK IN PRAZNIK — NAJBOLJŠE KLOBUKE IN KAPE.
Zmerne cene in zadovoljiti odjemalce je naše GESLO!

JOHN GORNIK

Umetna krojačnica in trgovina z oblekami.

6217 St. Clair ave. Cleveland, O.

VESELE BOŽIČNE PRAZNIKE IN SREČNO NOVO LETO voščim vsem prijateljem in odjemalcem.

Cenjenim rojakom se zahvaljujem za naklonjenost v preteklosti in se za isto priporočam za v bodoče za vse slučaje.

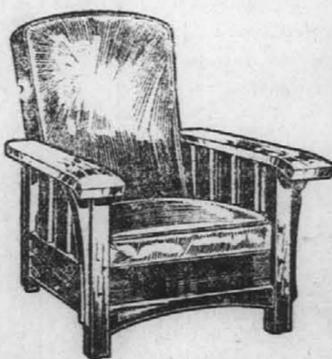
Kadar imaste pogreb, ženitovanje, krstinje, ali kadar potrebujete ambulanco pokličite vedno našo telefon številko: Randolf 1881 ali Princeton 1381. Telefon številka naše podružnice v Collinwoodu je: Kenmore 688.

ANTON GRDINA
pogrebnik

1053 East 62nd Street,
CLEVELAND, OHIO.

Ne pozabite priti po moj novi stenski koledar!

VESELE BOŽIČNE PRAZNIKE IN SREČNO NOVO LETO!

Želimo vsem cenjenim odjemalcem. Zahvaljujoč se za naklonjenost v preteklosti, se priporočamo za isto v bodoče.

GRDINA FURNITURE CO.

Grdina Jakšič Kremžar.

6019 St. Clair Avenue.

CLEVELAND, OHIO.

Ne pozabite priti po naš novi stenski Koledar!

ZADNJA PRAVDA.

ROMAN

Spisal češki J. S. Baar.
Poslovenil Vojteh Hybašek.

Preteklo je komaj teden dni. Zunaj je vreme, o katerem pri nas pravi, "da se hudiči ženijo." Veter zavija in piska kakor besen, gozdi šume kot naliv voda, iz Hanzlikovega kota od Delov se valijo sneženi in ledeni oblaki — včasih bije dež s snegom v okna, včasih bobnajo drobna zrnca na steklo. Zima se s fanfarami poslavlja. Komur ni sile, ne pomoliti niti nosu iz hiše.

Spodnji Porazil sedi s svojim sinkom Martinom za mizo. Manca sedi že od jutraj pri kolovratu in ne govori; če pa spregovori, gode le kakor njen kolovrat. Morda je huda radi Martinovega pohajanja zvečer, a on se ne meni za to. Martin pripoveduje dečku o mizi, kakor je njemu pripovedoval rajni oče. Miza je snežnobela, javorjeva, z veliko miznico pod zgornjo ploščo. V miznici ima mama spravljeno šivanje, koledar, jermenčke za cepe, stare gumbke, trakove in vrvice. Vse to je v miznici. Na robu plošče je odmerjen in z zarezo označen dolgi in kratki vatel, plošča sama je gladka in ravna, zlepljena iz treh desk, in vsaka deska ima v sebi rjavo grčico. "V teh grčah" — pripoveduje oče, — "vidi vsak, kdor se pozorno zagleda vanje, jasno podoba človeka. Vidiš, tukaj je Jezus s krono, tu podoba Device Marije in tu svetega Jožefa. Vsa božja družina je tu. — Zato ne smeš na mizo niti sedati, niti tekati po njej." Še bi pripovedoval otroku o močnih hrastovih nogah, širokemu bukovem podnožju, o tem, da danes niti ne rastejo več taki mekleni in javorji, da bi dali pol sežnja široko desko za tako mizo. Rekel bi sinku, naj že razume vse ali ne, da ta miza stoji tu v kotu pod križem, ki se sklanja od stroja, kakor bi se nagibal k mizi, že od prastarih časov: njih pra-pradedek jo je menda sam naredil, na njej je počivalo sv. Rešnje Telo o Telovem, dokler se niso bili sprli z zgornjim stricem. Če je kateri Porazilovih umiral, se je na njej izplačevala dota. Tedaj je njegovo živahno razlago nenadoma prekinila Manca:

"Daj no že mir s to neumnostjo! Nekdo gre k nam." Pod oknom so se oglasili koraki, Martin je obrnil glavo k oknu, toda ni zagledal nikogar. Celo okno je bilo zasneženo, kakor bi ga bil s papirjem prevlekel. Gost je že otepaval in otresal v veži sneg in slednjič stopil v sobo. Niso mogli takoj spoznati, kdo je. Kose ledu je imel na bradi in laseh in sneg se je držal obleke, kako bi bil prilepljen. Gotovo je to tuj človek, ker ima palico. "Stopite bliže, človek božji, in sedite, če hočete, kar k peči," je povabila Manca in mu napravila prostor na leseni klopi.

"Pa da ste šli v takem vremenu na pot," se je čudil gospodar. "Saj človek mora, služba je služba; tako vreme, psa bi ne gnal iz hiše, a jaz moram, če hočem ali nočem," je tožil neznanec, in Porazilovi so takoj spoznali po govoru, da je to človek iz mesta. Kaj neki hoče tukaj? Kaj prinaša? so se vprašali.

"Prinesel sem vam vabilo k sodnji," je spregovoril sel in odpel sukno. Potegnil je usnjato listnico, nataknil naočnike, pripravil posodico s črnim in pero in pokazal prav pri mizi: "Tukaj mi potrdite, da sem vam povabilo v redu dostavil."

Martinu se je vendarle tresla roka, ko se je podpisal. "In kje stanuje Adam Porazil?" je vprašal sodnijski sluga. Bil je v tem koncu trga danes prvič in se ni spoznal.

"Tako nasproti," je odgovoril radevolje Martin. "Pa ima številko skoraj za stotino višjo kakor Vi, mislim sem, da stanuje nekje nad bajtami —"

"I, kje neki; tu zraven nas stanuje. Ali nesete tudi njemu kaj?" "Isto kakor vam," je jezno zagodrnjal sluga in začel spravljati svoje papirje in pisalno orodje.

"Dvajsetico dobim," je še ukazal in sedel h kruhu in kepici masla. — Tisti čas je bil Adam izrezal lesenega konja in ga nesel k zibelki. Dvignil je iz perila siučka in mu pokazal igračo rekoč:

"Poglej, Adamek, ihahaha! Ata ti je naredil konjička, da se boš imel s čim igrati in ne boš nagajal."

"Ata, poplavite mi sanke," je v tem poprosila mala Dodlička. "Molči mi, porednica, o sankah, ali misliš, da ne bo zime konec? Kakor hitro zagleda to dekle sneg, je že zunaj na drsališču," se je hudovala mati.

"I, jih pa popravim. Kje jih imaš? Prinesi jih!" — se je smehljaj dobrosrčno oče. Hčerka, kakor ribica sveža, je potegnila izpod postelje razmajane otroške sanke. "Spodnjih Maltinek mi jih je polomil, vozila sva se skupaj," je gostolela v svoji otroški govorici.

"Martinček se je vozil s teboj?" je vprašal dobrosrčno Adam in se veselil, da se imata vsaj otroka rada, če že stari nimajo pameti. Srečna, zadovoljna je sedela družina Zgornjega Porazila krog mize. Zunaj je razsajala vihra veter s snegom je stresal okna, a v gorko sobo je silil zaman . . . Lepo se je tam sedelo Adamu. Dodli in otrokom, — ko so se nenadoma odprla vrata nastezaj in se je med njimi pojavil uradni sluga z vabilom v roki.

Pri Zgornjih so se ustrašili. "Poglejmo! Torej me vendar toži, in sicer pri pravem sodišču, se je čudil Adam, ko je vzel v roke vabilo. Misli je, da se bo spor vendarle po domače poravnal, toda glej — iz oblaka se je zgostil — oblak.

"Podpisati se morate."

"I, podpišem se že, zakaj pa ne," je prikimal gospodar, sedel za mizo in pisal. — Težka mu je sicer roka in nerodna: "Adam Porazil." Niti vprašati mu ni bilo treba, kje je povsod hodil sluga, ker je čital nad svojim imenom bratovo ime malone še mokro . . .

BOŽIČNA DARILA,

razno oblačilno blago, k a k o r Sweaterje, nogavice, b l u z e, svilnate srajce, kravate,

razna zlatnina in vsakovrstno drugo blago dobite najboljšo in najcenejšo v Slovenski trgovini

JOHN GOTTLIEB.
1821 W. 22nd St. Chicago, Ill.

Brezplačno dobite pri nas ta teden naš krasni stenski koledar. Pridite po njega.

Trgovina bo odprta v nedeljo pred Božičem.

Boljšo je biti velik mož v malem mestu, kakor pa majhen v velikem.

Nekateri prično voditi tekmovanje v korist svojega bližnjega, pa mislijo, da ga v svojo.

Dekletov smehljaj čestokrat privabi fanta v hišo; očetova noga ga pa izbrne.

Nekateri ljudje ne znajo drugega, kakor govoriti, kako je bilo pred leti, mesto, da bi mislili, kaj bo čez leta.

Slava redkokdaj pride h možu, ki jo pričakuje sede na stolu.

Kedor hoče jesti jedro, mora streči lupino.

Kedor se dela boji, prav slabo živi.

VSO ODPRAVO

OD GLAVE DO NOG

si lahko kupite pri nas. V zalogi imamo najboljše trpežne obleke, najboljše vsakovrstne črevlje, klobuke, spodnje obleke, praznične in za na delo srajce, najboljše ovratnike in kravate za srajce. Kadar kupujete črevlje za praznike ali za na delo pridite k nam in dobili boste najboljše črevlje, ki si jih morete kupiti za vaš denar. Za vaše dečke imamo najboljše trpežne obleke, črevlje, kape, srajce in sploh vse, kar rabijo.

Mi vam obljublamo, da v naši trgovini, dobite vedno najboljšo vrednost za "VAŠ DENAR"!

J. J. DVORAK & CO.

1853-1855 BLUE ISLAND AVE., CHICAGO, ILL.

V a š s k l e p

za prihodnje leto naj bo:

HRANITI IN VARČEVATI!

Sedaj je čas da pričnete s

"CHRISTMAS SAVING"

za prihodnje leto 1923.

Poslajte Vaše otroke k nam, da prično s svojimi malimi prihranki na naši banki. Učite jih hraniti v mladosti.

ZA OBRESTI OD NOVIH VLOG

smo nategnili čas do 15. januarja 1923. To je, kdor bo uložil svoje prihranke v tem času na novo, bo dobil obresti od 1. januarja 1923. Lepa prilika za vlagatelje!

KADARKOLI RABITE KAKIH BANČNIH NASVETOV? PRIDITE K NAM, MI SMO VAM VEDNO NA RAZPOLAGO!

Metropolitan State Bank

Zanesljiv denarni zavod, ki je pod državnim nadzorstvom in vam nudi najboljšo postrežbo.

Kapital: \$200,000.00. Preostanek in nerazdeljen dobiček: \$79,793.82.

Promet: \$2,350,000.00.

POSLUJE NA:
2201 West 22nd Street
CHICAGO, ILL.

Bančne ure: Ponedeljek, sredo, četrtek in petek: Od 9. ure A. M. do 4. ure P. M. Torek in sobota: Od 9. ure A. M. do 8:30 P. M.

Prepričajte se!

Da mi resnično izdelujemo najkрасnejše ženitovanjske slike.

Da imamo na razpolago za slikanje najlepše pozicije. Da izdelujemo vsa dela točno in po najzmernejših cenah.

Vsem se priporočam.

Němėček

FOTOGRAFIST

1439 W. 18th St., cor. Albert, Chicago, Ill.

Phone: Canal 2534.

Fr. Blanko.

POLNOČNI ZVONOVI.

Sveta noč trka na vrata, Božič je tu. Do kolena debel sneg pokriva hrib in plan, a vendar ga še ni dovolj, še se pomalem siplje iz težkih oblakov, ki vise nad zemljo tako nízko, da se zdi, da bi jih lahko prijel. Vsa narava je kakor izumrla. Večina ptic je že zdavnaj odletela proti jugu, ali so se pa čeravno nerade, približale hišam, da, celo mestu. Le nezaupne vrane žalostno krakaje obletavajo glavno cesto in tamkaj iščejo hrane. Ljudje se najraje dže tople hiše in le kdor mora, gre ven. Danes je sicer po vseh hišah nekoliko živahnejše in povsod zadisi iz hiše po prijetnem pecivu, kadarkoli se odpro vrata. In kako tudi ne? Saj danes je sveti večer. —

Le iz gostilne pri "Mejaču" dobi že od štirih popoldne hrupavo petje in kričanje. Kaj neki imajo? Ravno danes z opoldanskim vlakom se je vrnil iz Amerike Ogradničev sin, Jože. Bil je to mlajši sin bogatega posestnika v dobre dve uri oddaljeni vasi onostran Gorjancev.

Stari Ogradnič, ki je zdaj že hodil, ne toliko pod težo let, kolikor vsled skrbi v dve gube, ni pred osmimi leti skoraj nič branil svojemu mlajšemu sinu, ki tako ni bil veliko prida, ko se je z drugimi vred odpravil v Ameriko, da tamkaj poskusi svojo srečo. Dal mu je nekoliko godrnjaje denar in kopico očetovskih naukov na pot. Saj je imel doma pridnega in krepkega starejšega sina. Toda pred dobrim letom so ga prinesli umirajočega domov. Močna bukev je padla nanj in ga potlačila do smrti. Ta nesreča je, po preji krepkega moža popolnoma potrla, posebno še, ker ni dobival oživljenju mlajšega sina prav nič dobrih poročil iz Amerike, zato se mu je po pravici bal izročiti lepo in nezadolženo posestvo. Ali sila kola lomila, pravi pregovor. Poklič ga iz Amerike domov, češ, morda pa vendar ni tako slab, kakor govorijo ljudje, saj jabolko ne pade daleč od debla. Ljudje že po navadi slabo povečajo in napravijo iz komarja slona, dobro pa pomanjšajo.

Jože se je s početka nekoliko obotavljal, zakaj omililo se mu je s vobodno, divje življenje, ki ga je imel, naposled se je pa vendarle vdal. Preselil se je v drugi kraj in začel je varčevati; bilo ga je sram, da bi prišel praznih rok v svojo domačijo, med tem ko so drugi toliko zaslužili. Čeravno so v istem času še pošiljali denarje domov. Sreča mu je bila mila, dobil je dobro službo in res si je prihranil nekaj dolarjev. Bil bi si lahko prihranil več, ali stara navada je železna srajca — — nika-kor ni mogel opustiti salonov, kjer je ob časi pive ali vodnega vina požiral v globokih požirkih socialistično modrost, ki pa pri Slovencih ne obstoji v spoznavanju socializma sploh, ali v spoznavanju njegovih teženi, vrlin in slabosti, ampak edino v zabavljanju črez vero in duhovnike, in v izžemanju delavcev, ki so vstopili v njihove vrste.

Danes ga pa vidimo na potu domov, kjer se je ustavil v Mejačevi gostilni, da se medpotoma nekoliko pokrepča, predno jo udari po samotnem, dolgem in na nekaterih krajih precej strmem klancu črez Gorjance. Notri je našel že nekaj vinskih bratcev, ki so se ravnokar vračali iz Belokrajine, kjer so bili po kupčiji in so se zdaj veselo in hrupno zabavali ob zlati kapljici. Takoj so ga z veseljem sprejeli medse, ker so čutili pri njem dovolj denarja. Kar z odprtimi ustmi so ga poslušali, ko jim je začel bahato razlagati o ameriškanski svobodi in o njenih dobrotah, a pri tem tudi ni pozabil svojih socialističnih manir, ki se jih je nabral iz "Glas Svobode, in "Prosvete." Da, pri dobri vinski kapljici se je tako raznel, da je naposled, ko je videl, kako ga pričujoči verno poslušajo, prekosil celo samega sebe in se čudil svoji lastni modrosti in zgovornosti. Pri tem so pa tako pridno namakali svoja vedno žejna grla, da bi se bilo krčmarju kar srce smejal, ako bi bilo to kak drugi večer. Toda noč je Sveti večer. Vkljub vsemu pohlepu po denarju in svoji veselji in k šali nagnjeni naravi se danes ni nič kaj vdeleževal splošne veselosti, ampak se je držal precej čemerno. Dasiravno je včasih drugim na ljubo rad nekoliko pozabavljaj črez vero in svojega župnika, ker je na Kranjskem taka moda, vendar je pa bil mož stare korine, ki vere svojih očetov ni vrzel za plot, ampak je sam vestno spolnieval svoje verske dolžnosti in isto zahteval tudi od svoje družine. (Dalje prihodnjič.)

Prav je, kadar mož vino nese, pa ne, kadar vino moža nosi.

Kadarkoli je smrt ustrelila, ni nikdar zgrešila.

EDINOST

BOŽIČNA PRILOGA

Božična legenda.

Odeja bela zemljo krije,
In burja kaže svojo moč.
Že poje zvon na čast Marije,
Večer postane — sveta noč.

V samotni koči kraj doline
Se zbrala je družina vsa:
Preskrbna mati, oče Tine,
Otroka bogoliubna dva.

Po stari šegi vžge kadila,
Kropi krog hiše gospodar.
Med tem pa mati je molila
In z njo otrok nedolžnih par.

O rojstvu božjem govorijo
In pesmi Jezuščku pojo.
Marijo z ložefom častijo,
Ko pozno trka še nekdo.

Glej z nežnim glasom prosi milo
Preprosto dete vbogajme:
Vso silo mraza je čutilo,
Proseč naprot moli roke.

Veselega obraza oče
Z otrokoma brž prihite,
Vsak malemu postreči hoče
In zlajšati britkost, gorje.

Z jedili ga krepčajo radi,
Kar borna koča jih ima,
Veselo vživa gost jih mladi,
Hvaležen vsem je iz srca.

"Moj oče, pravi, naj vam plača,
Kar ste storili mi sedaj,
Že tu naj vam bogato vrača
In potlej da nebeški raj." —

Zvonovi praznično donijo
Božičnico oznanjajoč,
In v cerkev stariši hitijo,
Že blizo sveta je polnoč.

A kmalu deklica se vzdrami
In kliče bratca preglasno:
"Ne slišiš godbe li nad nami,
Ki se razlega presladko?"

Omamljen sladkega še spanja,
Si mané deček naš oči,
Je-li resnica vse, ne sanja?
Prepričati se koj želi.

Na okence se nizko spravi
Nedolžni deček, zre v nebo,
Ki v divni kaže se bliščavi,
Da skoro zgublja vid oko.

Krilatcev vidi brez števila,
Vsak z rajskim svitom je obdan,
Razlega godba se premila,
Vmes zbor prepeva prekrasan.

Med njimi dete, zapuščeno
In siromašno prej tako,
Najkrasnejše je razsvetljeno
In krona diči mu glavo.

"Jaz Jezušček sem," sladko pravi,
In njima blagoslov svoj da,
"V nebeški se bo svetil slavi,
Kdor usmiljeno srce ima."

Odtrga brst od jelke krasne
In ga otrokoma poda,
Želeč, naj jima v srečo hasne,
Naj sadja da prežlahtnega.

V nebo se dete je vrnilo,
A brst božično je drevo,
Otrokom dolgo let število
Darov prinaša sto in sto.

—va.

I. M. Trunk:

BOŽIČ MOJE MLADOSTI.

S petim ali šestim letom se človek začne zavedati svoje osebnosti, svojega "jaz." Vstaja kakor iz morja. Na Koroškem pravimo, da je do tedaj "za morjem svinje pasel." Izraz pove, da ta doba nima pravega pomena, ker še ni spomina nanj. Pride zavest, pride tudi spomin. Kakor beli dan je od tedaj med nami življenje. Vsak doživlja zarez globoke brazde v naš spomin. Prav različne so, kakor pač doživljajo sami. Mnogo iz veselih, mnogo, morda le preveč, bridkih. "Poln težav in poln bridkosti je že začetek učenosti," pravi pesnik o deci, ki komaj začne pohajati v vaški šoli. Vobče pa velja o detinski dobi, Slomškova:

"O blažena leta nedolžnih otrok,
Vi imate veselje brez težkih nadlog."

Blagor človeku, komur je bila mladost podobna vriskajočemu majnikovemu dnevu. Kakor iz živega vrelca pije v poznejši dobi iz blaženih spominov mladeniških svetlih dni. Hvala Bogu, da so videla moja mladeniška leta večinoma le svetle dni. Nad 42 let štejem. Mnogo iz spominov, prav različni so, vse rad oživljam, a najljubši so mi spomini na mladost. Osoda me je, kakor tisoč sorojakov, zanesla v Ameriko, toraj v tujino. Morda je lepa nova domovina, a prava domovina ni. Pa recimo, da bi postala komu celo boljša domovina, spomina na pravo, staro domovino ne sme zbrisati. Kier smo vzrastli, tam se naša tla, tam stojimo; če se hočemo preseliti na nova tla, usahnejo, poginemo. Vez na domovinska tla je spomin.

Smelo trdim, da bo malo rojakov, ki bi bili zavsem potrgali to vez. Naravna je, zatreči, razdreti in pokončati je ni mogoče. Morda okamenja za čas, a z vsjo silo izbruhne na dan vsaj ob gotovih časih, ob gotovih dogodkih.

Tak čas je Božič. Tudi tujina, ali recimo nova domovina ga ima. Kakšen je? Ne vem, in tudi nočem ga presoiati pri posameznikih, vem samo, da so bili moji Božiči zelo različni, a vsi skupaj ne odtehtajo Božičev moje mladosti. Vsaj oni, ki so imeli srečno mladost, mi bodo pritrtili. In kar je, vsaj o sebi smem trditi, na poznejših Božičih bi bil blaženega, je bilo večinoma črpano iz blaženosti mladeniških Božičev. Ali ni tudi pri vas tako?

Kakšni so bili moji mladeniški Božiči? Bače, prijazna vasica ob vnožju sivih Karavank, so jih videle. Božič se ni omejeval na rojstvo Gospodovo, temveč je obsegal daljšo dobo pred in po tem prazniku.

Ko je odpadlo listje in je pobelil prvi sneg njeve in pašnike, se je zaključila poletna doba. Hrup in veselje na pašnikih je obmolnilo, poprijeli smo se prostorne izbe in gorke peči. Pričela se je božična doba. Na prvo adventno nedeljo se je v Ločah, kamor smo hodili v šolo in k službi božji, oznanilo, da bodo vsak dan ob šestih zjutraj "svitne maše." Kako so nam pri tem zažarele oči. Nenokvarjena detinska duša pije želino iz živega vira, ker je "naturaliter christiana," kakor pravi sv. Avguštin. Gnalo nas je k svitnim, da so nas morali večkrat odvracati, ako smo bili pregoreči. Krasno. V temi še smo stivali pod Hribrom proti Ločam. Pojavljale so se luči, svetilnice iz Podgorji, Ratenč, Hriba, Rut. Mnogi so imeli prižgane mogočne baklje (špane, lesene treska) kako je to švigalo skozi temo! Otrok in bi luči ne ljubil! In šele v Cerkvi! Cerkovnik Franc je znal razsvetliti veliki oltar, da je bilo veselo. Župnik Knaflič se je počasi in zelo dostojno sukali pred oltarjem, učitelj Černut, še iz stare dobe, in pevci so prepevali božične pesmi kakor angelci. Kaj sneg, kaj mrav v jutranji zarji? V srcih je gorelo. Ko je bilo "svitne" konec, je prižarelo solnce iznad Kavnice, da je v njegovem žaru mladeniško oživela stara, siva Jeka.

Zgodaj že se je začel med deco razgovor o "sv. Miklavžu" ali "Miklavžu," kakor smo rekli. Strah in veselje. Strah, ker velikih oči smo popraševali "če bodo tudi letos prišli "partni" in zdelo se nam je, da že slišimo rožljati težke verige, in v duhu smo gledali kosmate pošasti in rogove. . . . Kako skrbno smo se vadili, da prav naredimo križ in sto krat na dan smo ponavljali molitve, da pomirimo kosmatine in si naklonimo pomoč belega škofa, sv. Miklavža. Veselje! Škof z dolgo brado ni bil premočan predmet našega veselja; upali smo nani. Človek je ma-

terialist, in čudno bi bilo, če bi naše veselje ne imelo precej materialne podlage. Slišali smo rožljati poleg grdih verig tudi suhe orehe, videli lepo zakrivljene sladke rožiče, zrlili rumene "pomaranče," slišali se po sladkih figah, oblizovali se po posušenih češpljah, hruškah in gledali smo v duhu, kako je bila v rdečem jabolku vtaknjena srebrna "dvašestica!" To je bilo pogovorov, kam bomo nastavili "štumpf," in kakšnega, da bo "Miklavž" imel dosti prostora, ko bo vkiadal darove, in da ga bo gotovo videl. V koprenju in strahu smo pričakovali večer. Vsak nenavaden šum nas je že elektriziral. Globoko smo se oddahnilo, ko se vrata zaprla za "partni," ker le te smo videli, Miklavž je čisto izginil nad rožljanjem, rogov, kociami in parklji. Strahu je sledil detinski sanj, poln velikih nad. Niso nas varale. Na vse zgodaj že smo bili pokonci in pri nastavljenih "štumfih." Prihodnje dni smo bili pravcati Slovenci, namreč strašni bahači. Vsak je hotel desetkrat več dobiti in se bahal, da so stene pokale. Če je kak "neveržež" izrazil dvom, da ni bilo toliko v štumfu, je moral biti korenjak, drugače smo mu "vero" vtepli v glavo. Šibe, med darovi mi nismo poznali. Mislim, da je to nemška roba.

Tako so dnevi minili. Na obzorju ju se je prikazal svit Božiča samega. Božičnega (drevesca) pri nas ni bilo, tudi nobenih darov. Sodim, da je morda tako celo boljše. Kolikor je v mladeniški dobi mogoče, je bilo vse osredotočeno v pravem duhovnem veselju in v starih, dasi pičlih narodnih navadah. Vemo, da je prišlo mnogo božične šare od nemških sosedov, in že tedaj, sem se zavedal, da je v družinah, kjer so te šare, tudi tuj duh. Moj dom se je od nekdanj držal starega, domačega, in se ogibal tujega. Zdaj vidim, koliko je to vredno. Ostani, kar si, drži se domačega; pristno slovenskega, to te bo obvarovalo pred tujim, okuženim duhom.

Na predvečer so mati med molitvijo z živim ogljem, na katero so položili razne dišave, pokadili in z blagoslovljeno vodo poškopili vse prostore v hiši in hlevu. Ha, to je bilo skrivnostno za naše mlade duše! Skoroda se nismo upali dihati. Zdelo se je, da nas je obiskal sam Najvišji. Sledilo je umivanje. Zelo pomembno. Vsak se oblekel novo perilo. Kako je to vplivalo tudi na duha! Mati so pognili mizo z belim prtčcem, ki je imel vsite velike rdeče rože, dolge franže, ime Jezusovo in Marijino, letnico, menda še 1792, vse domače delo — na prtčcu so prinesli tri hlebe kruha. "Klonka," kakor so mu rekli, ker je bil iz gole ržene moke, dočim so drugače prinesali tudi ječmen, in se je ta Klonka pekla edino le o Božiču. Poleg kake pečenke je bil ta okusni kruh edino materialno božično veselje. Vsa družina je pokleknila okoli mize in skupno zmolila rožni venec in primerne molitve. Ali ni to pomembno? "Jaz sem kruh, ki je prišel z nebes" . . . in ta večer je spomin na Njegov prihod. Kruh, kruh . . . dosti ga je po Ameriki, pa ni tak, kakršen je bil doma na mizi ta večer.

Po molitvi so oče prekrizavši hleb odrezali vsakemu velik kos. Čemu je rekel skušnjavec: "Naredi iz teh kamnov kruh?" Tudi božično drevo je pomembno, a meni je ljubši slovenski kruh. Telo in duša se ga bolj nasitita. Sledilo je nekaj božičnih pesmi, in mamca so bili dolga leta cerkvena pevka in so imeli še v letih dober glas. Stara dekla Neža je brala z Gofineja razlaganje obredov in evangelija. Potem je sledil odmor. Fantje smo vlivali raztopljen svinc v vodo in — prorokovali! — Smeha ni manjkalo. Ko smo se naveličali, smo poslušali očeta, kako so ugibali o vremenju prihodnjega leta od vetra, svetlobe ali teme te noči. Kakšen skrivnosten svet za mlada srca! Starejši brat Franc je po Miklavževem dedu "pojerbal" lovsko strast in imel zarjoveno "flinto," ki je menda okoli hriba nesla — s to je parkrat ustrelil pred okni, da smo vsi "ta mali" poskočili in si za drugi pok s prsti mašili ušesa. Oh, kako so bila mlada srca polna teh utisov.

Ob desetih je zabučal z Loč "ta velki," vabilo je "ta prvo" za polnočnico. Kmalu smo se začeli odpravljati. Ves zar, adventnih "sviten" se je podvojil, podesetoril . . . da je srce komaj zmagalo vsega, kar je drvelo vanj. Ko smo se vrnili, smo kmalu zadremali v sladkih, božičnih, mladeniških sanjah. "Vi imate veselje brez težkih nadlog!" Naštetanovo smo hodili v Stebeni, kjer so nekdo pred opravilom blagoslovljali konje, kakor je bila vsaj tedaj še navada pri Zili (v Zilski dolini). Tu se je žal opustilo. Tudi kos narodne poezije, izgubljen

za vedno.

Pred naša mladeniška srca je stopil drugi čas, "šapavca," god nedolžnih otrok. Tudi za to lepo šego je bilo pripravnih pogovorov brez konca. Pri visokem snegu je bilo dosti preglavice za potrebno vejo, ker biti je morala smrekova; tako je veleva neizprosni običaj. Noč pred dnevom je imela malo spanja. "Šapanie" s potrebnim voščilom se je moralo izvršiti v zgodnjem jutru, drugače so nas zbadali, da smo zaspani in so "svinie že pot vse . . ." Zbadanje bi bili še prenesli, a bali smo se, da bi ne bili prikrajšani pri zaželenih darovih. Mi smo šli le k najožjim sorodnikom, kjer so nam šolarske "torbe" ali "mavhe" napolnili z orehi, češpljami, hruškami, rožiči in jabolki. Zopet ni smelc manikati "cvancgarce," ki je bila prav namenoma kje skrita. Med potjo smo neprestano ponavljali, da bi nas spomin ne zapustil:

Šip, šap, šip, šap!
Zdravi, veseli
dolgo živeli — —
Zdravi ko riba vode,
Močni ko volk gore — —

Mati so nam zapretili, da nikomur ne smemo pozabiti reči: Bognonaj — — — a mi nagajivci smo Mlinarčevega Folteja navadili, da mora reči: Bognonei, kovačev konci — — — ker se je pač tako rimalo. Foltej je to vestno izvršil, zato pa žel dosti otroškega zbadanja. Zopet je bilo pripovedovanja in še mnogo več bahanja, kaj vse smo našapali. "Sodim, da je to pristno slovenska šega. Nemški sosedji so se je od nas poprijeli in prevzeli od nas tudi izraz običaja. Beseda "Schapfen" je onomatopoeično slovenska in oblika vse drugo, le nemška ne.

Takšen je bil božični čas moje mladosti. Minilo. Ostal je pa spomin!

Francetu Prešernu je v poznejših letih blestela pred očmi "Vrba, vas domača" in Simon Gregorčič toži:

srce mi tere bolečine — — —
Zakaj sem zapustil te rojstna vas,
zakaj sem vas pustil, planine!

Ali ni tudi nam tako? Marsikaj nam nudi Amerika, a domače vasi nam ne more nadomestiti. Enega nam pa tujina ne more in ne sme vzeti — spomin!

Mu je bilo po godu.

Marica je rekla svojemu ljubimcu, da ona veliko raiše pleše, kakor je.

"Dobro," ji odgovoril ljubimec. "Potem vas poročim, bil bi to storil že preje, pa sem se bal skrbeti za prehrano."

Mladi diplomat.

"O, jaz že vem, ti se bojiš faitati," to je vse, je rekel prav ponosno sosedov Vilček, Tončku, ki se ni hotel z njim na ulici faitati.

Tonček: "Ne, to ravno ni, ampak bojim se le moje mame, da bi me nabila, ko bi zvedela, da sem se pretepal."

Vilček: "Kako, pa naj ona zve?"
Tonček: "Hm, kako, prav lahko, ker bi videla zdravnika priti v vašo hišo."

Pojasnili materi.

Jožek je vzel svoji mali sestrici košček čokolade, ter jo snedel. Mati je Jožka pokarala rekoč: "Jožek, zakaj si vzel sestrici čokolado, ali te ni sram?"

Jožek: "Saj sem jo najprvo lepo vprašal, če lahko vzamem njeno čokolado, pa je rekla, da jo ne morem. Na to sem ji pokazal, da to lahko storim, sem vzel in jo pojedel."

Preveč pečeni raki.

Neki mož iz dežele pride v Londonski hotel in zagleda raka na krožniku na bližnji mizi. Raka moč preje rakov ni poznal, vpraša natakarja: "Kako pravite tej stvari?"

Natakar: "To je rak, se čuje odgovor."
Mož: "Prinesite mi enega in zraven kozarec piva."

Natakar mu prinese raka in pivo, ter odide k drugim gostom, ko se vrne zagleda pred možem čisto prazen krožnik. "No, kako se vam dopadejo raki?" vpraša gosta.

Mož: "So jako fini, le malo so bili prepečeni. Koža je bila skoro vsa sežgana, komaj sem jo zgrizel."

Rotschild.

Baron Rotschild sreča nekega dne humorista Safirja in ga naprosi, naj mu kaj napiše v spominsko knjigo. Humorist zapiše: "Posodite mi 100 cekinov in pozabite za vedno svojega prijatelja M. G. Safirja!"

BOŽIČNI VECER GODČEVE SIROTE.

— Dobromiški. —

Mirno in nežno je odzvenela iz šolske sobe v tiho naravo božična pesmica. Kako prisrčno so peli šolarji in šolarice in zakaj tudi ne, saj je bila pesmica tako priprosta, umiliva in za mlada, nedolžna srca kot malašč.

Stari učitelj je danes nekako bolj srečno in spretno izvaljal mile, bogate glasove iz gosli kot po navadi. Danes so učitelj in otroci bolj pazili na besede pesmi kot na melodijo, zato je bilo slišati kot pobožen slavospev.

Božič! Sveti večer! Komu ne doni beseda prijetno na uho? Komu se ne vzbudijo pri tej rekel bi, sveti besedi lepi spomini, vzvišene želje? A to se zgodi ne samo v otroški duši, ktera hrepenče šteje ure kedaj bodo toplo sobo, domačo razsvitljevale lučice na božičnem drevescu in pozlätile celó sobo.

Da v vsaki človeški duši se na sveti večer vzbudi sen vzplamti iskrica vere, upanja, ljubezni. Ubog, neizrečeno ubog je tisti zemljan, kteremu beseda — Božič — nič več ne pove, nesrečen tisti utrujeni potnik, ki je zgubil vero, upanje, ljubezen.

Stari učitelj je danes opazoval na šolskih otrocih, kako se jim je na obrazu bralo, kake svete sanje in želje valovijo po nedolžnem, nežnočutnem srcu brezskrbnih srečnih otrok.

Pod odprtim oknom šolske sobe je stala 10-letna Marica, hčerka znane godca Jakoba. Držala je v roki dva prstena lonca, ki jih je oče hotel zamenjati za krpe in cunje. Preišnie čase je namreč godec Jakob s svojimi gosli od hiše do hiše, od svadbe do svadbe hodil časoma so pa godcu vsled starosti prsti postali okorni in trdi in se je godec Jakob živil z nabiranjem cunj.

Sirota Marica je povzdignila svoje črne oči proti šolski sobi in je skrbno prisluskovala petje. Rutica na njeni glaviči ji je spolzela na njen vrat in njeni močno, bujno rastoči lasje so se kakor lep venec spuščali na bled, beli obrazek sirote Marice.

Neopaženo je celo ustnice odpirala, da bi vsprejemala melodijo ljubke božične pesmice: Jezušček, vsako leto prideš . . .

Kedaj, kedaj naj otroško oko zadobi lepši sijaj, kakor se zrcali v radostnem pričakovanju, ko ima proti božični Jezušček? Ob tem nebeškem spominu kako toplo bije srce nedolžnemu bitju.

Glasi božične pesmi, ki so se čuli iz šolske sobe so v srcu sirote Marice vzbujali lepe spomine na nekdanje srečne, ah, preminule ure. —

Takrat je vesela stala ob strani svoje dobre mamice in pod bogato obloženim in lepo razsvitljenim božičnim drevescem. Zunaj hiše je zimska burja pela svojo divjo pesem, notri v sobi pri mamici je bilo pa tako nepopisno prijetno in toplo. Oko v oko sta si gledale mati in Marica in koliko sta si molče povedali. Nekdaj, nekdanj:

Mahoma se zateمني oko sirotice Marice. Trenutkoma ji zastane srce. — In sedaj? . . . Ah, oče Jakob nimajo več svojega doma. Že zdavnaj so prodali hišo. Zato tudi božični Jezušček nima kam priti — Pri tej misli prevzame deklino tiha žalost in ji vzame skoraj sapo.

Ne božičnega Jezuščka, ne božičnega drevesca — bolesto za se šepeta sirota Marica. —

Otroci v šolski sobi so še enkrat, dvakrat ponovili božično pesmico. Odmevalo je tako lepo. O kako resnična je pesem! Marica se boječe približuje in pazno poslušala. Njeno srce je hotelo verovati, hotelo je upati in sirotica je sklenila ročici k molitvi. —

Sneg je pričel medtem močno nalletovati. Kar vsipal je bele zvezdice na deklino lepe lase.

Sedaj se je močno oglasila s svojim hripavim glasom vsiljivo vrana, ki si je hotela nabrati še zadnje ostanke živeča za jutrajšni praznični dan.

Pri tem glasu se ozre stari učitelj skozi okno. Ko se bolj stegne črez okno, zapazi pod oknom proseče, od domotožja solzne oči sirote Marice. Ravno je hotel dobri mož nekaj reči, nekaj vprašati, ko je sirotica plaho odhitela dalje v zimsko, mrzlo naravo.

Učenci so ravno odpeli pesem zato veli učitelj šolarjem, da naj zapustijo šolo in naj gredo domov. Mahoma je bila učeča se mladina na dvorišču in so se po dva in po trije razkropili in odšli proti svojemu do-

mu razgovarjajoč se o božičnem Jezuščku in božičnem drevescu. To so po svoje modrovali in kar nič jih ni motil v njihovem važnem razmotrivanju sneg, ki je pričel neusmiljeno padati na zemljo.

Mimo vogala šolskega poslopja, kjer je ravno stala Marica — sirota sta prisopla dva učenca in se skrivnostno razgovarjala kakor, da bi hotela, da ju nihče ne sliši. Marica skrita za vogalom je čula njun pogovor.

"Janezek", pa ti še veruješ to! "Da, da" je boječe odgovarjal drugi. Prvi zopet povzame besedo in pravi: "Ko bi ne vedel, ko bi ne videl!" Lansko leto so gori v skrini bile shranjene vse tiste reči. Oče so pa v mraku iz gozda prinesli božično drevo. Svečke so pa mati kupili pri našem prodajalcu — Tako, tako, začudeno nadaljuje drugi, tedaj ti res misliš, in si prepričan, da ni božičnega Jezuščka in božično drevesce — "Jaz vem pa gotovo, le na mene se zanesi," te besede je viela sirota Marica, ki je skrivaj prisluskovala. Kakor nož v srce, tako so zadele zadnje besede rahločutno srce sirote Marice.

Nič ni — — — sirota ni mogla skončati stavka, izstopila je iz svojega skrivališča in z predirajočimi očmi je merila dečka, ki sta se drznila tako govoriti, za to sta iz strahu zbežala za vogalom šole dalje, dalje!

Sirota je nato pričela ugibati. Božičnega Jezuščka ni. Božično drevesce, je dejal . . . ; "zakaj pa je učitelj dovolil, da so tako peli, kakor sem čula. In ta dva sta gotovo tudi tako pela —?"

Dečkove besede so njeno vroče srce tako mrzlo zadele, da bolj hladno kakor je njeno lice hladil topeči se sneg na njenemu licu.

Marica je hotela — že vprašati hlapca, ki je mimo nje peljal voz. Ali naj vpraša kmeta, ki je v velikih škornjih korakal mimo nje? Ali naj ustavi doktorja, ki se ravno sedaj nij nasproti pelje na zvenketajočih saneh?

Sirota si ni upala. Preplašena je ostala sama z bolestjo v srcu. Še nebo se ji je zdelo v tem trenutku otopno in temno, kakor da še nebo nima za siroto in njeno srčno boleka in jasnega odgovora.

Sneg je padal enakomerno dalje. Oblaki so se spuščali čedalje nižje in so mrzlo objemali vas in nje okolico.

Zmrznjeno je stala Marica še vedno na šolskem dvorišču. Od mrazu se tresoče ročice je skrila pod predpasnik in lončena posoda, ki jo je deklina držala ob strani, je od časa do časa dajala svoj zamolkli glas in tako prijetno motila sicer tiho okolico. Obilne solze je točila sirota v svoj mrzli pisani predpasnik.

"Ah, mati" je zaihtela Marica in v ta obupni klic je sirota zavila vse svoje strašno gorje in bol.

"Kdo tukaj joče?" je prašal mimoidoči deček svojega spremljevalca. Deček se ozre okrog in pravi, to je gotovo godčeva Marica.

Ni ga bilo človeka v čeli vasi, da bi se zavzel za zmružočo, jokajočo siroto Marico, ki je samevala na praznem šolskem dvorišču.

Božični praznik, praznik ljubezni je razlival v sleherni koči svoje blagodejne zärke. Vsaka mati je to noč sprejemala tisočero radost iz bliščečih se oči svojih ljubih malih — a zunaj v mrzli božični noči je sirota brez matere plakala in tožila mrzlemu svetu svoje gorje. Ah, uboga srce sirote, ki je to noč tako hrepenelo in drhtelo po materinski ljubezni, a ni ga bilo srca, ki bi čutilo s siroto Marico. Tisočero lučice je svetilo to noč, a niti ene ni bilo, ki bi posijala v temo in gorje, ki je noč objemala srce in dušo sirote Marice.

"Saj je samo godčeva sirota Marica."

CIGANI.

Cigan Ianoš Brajdič je bil potrjen v vojak. Pri vojakih je dosegel veliko dostojanstvo. Prišli so mu pod brado eno zvezdo, — bil je "fraitar." To bi ga morali videti, kako donosno je stopal! Nekoč si je zvijal cigareto. Nasproti mu pride general, ki puha dišečo smodko. Cigan Ianoš Brajdič stopi h generalu in mu reče: "Dajte, gospod general, da si prižgem cigareto ob vaši smodki."

General je bil slučajno dober mož, zato reče ciganu: "Na, pa si prižiži! A v bodoče ne bodi več tako drzen, zakaj ni vsak tako dober kakor sem jaz. In kaj lahko se ti pripeti, da boš moral v luknjo?"

A fraitar Ianoš Brajdič se vzravna pokonci in reče generalu: "E bože moj! Saj ni tako hudo! Kam bomo pa prišli, gospod general, če se bodemo mi, ki smo že kaj, pričeli med seboj zapirati."

JAKCEV BOŽIČ.

Rev. I. Plaznik.

— Župnija sv. Katarine je bila uboga. Vzrok temu pa ni bilo to, da bi bilo premalo družin v župniji ali, da bi bili ti tako revni, ampak vzrok temu je bil, da cerkev in župnik nista imela nobenega vpliva, ker ne-uko ljudstvo ni sprevidelo, kdo mu hoče dobro, ampak je poslušalo tiste, kateri so znali bolj medeno govoriti; pri tem pa ni opazilo, da se pri poslušanju medenih pridig v salo-oonu ni našlo samo duševnega strupa, ampak zgubilo tudi precej-šen del one tvarine, katera ni nikoli pretežka za žep. Tam si lahko naročil tudi vse proticerkvene liste. Lastnik onega lokala je seveda gledal tudi na to, da je bil kak član njegove družine gotovo tudi tajnik ali tajnica lokalnih društev, da so člani potem hodili tja plačevati mesečne prispevke, kateri niso bili nič v primeri s prispevki v podporo last-nikovo. K družtvom, katera so imela nabožen namen brez denarnega, tja se niso nič kaj šili.

Vsak novodošlec je bil vpeljan v družbo v tej beznici. Zato se ni ču-diti, da je zašel tja naš Jaka Kokoda-ji. Štel se je že tako po naravi za naprednega, zato je prišel v Ameriko. Če je bil pa že tako napreden, da je sem prišel, potem se razume, da ne bo v Ameriki tako nazadnja-ški, da bi saloonarju ne verjel bolj, kakor duhovniku. V saloonu se člo-vek izobrazil, izobrazbe pa naš Jaka ne more zapustiti. Res se je kma-lu in temeljito izobrazil. Pa, glej ga spaka! Stanoval je pri neizobra-ženih ljudeh. Vzrok je bil seveda poseben; naš Jaka ne proda svojega prepričanja; on je značilen in se drži svojega prepričanja ali prepri-čanje nega, to še ni znanstveno do-kazano. Da je tam stanoval, to je bilo pa samo zato, ker so imeli tam dorastlo hčerko za možitev. Pa so mu stavili čudne pogoje: ali boš šel k maši ob nedeljah ali boš pa i-edel in spal drugje. Za kaj takega se pa že sme pravilo spremeniti; saj ga spreminja celo njegov vzor sam, kakor tudi vsi listi, katere bere. Čisto naravno; to delajo celo mrtve stvari brez razuma. Poglej človeka na cesti! Pokriva ga črn suknič; potegne veter, suknič se obrne, ker je lažje tako, in pokaže se rdečega. Mami ni bilo to razmerje po volji, pa kaj so hoteli; ni dobro preveč braniti. Dekle je bilo vedno dobro; morda ga bo res spreobrnila; saj pravi tako. Fant doli na dnu srca ni napačen in je ves drugačen, kakor so drugi.

Prišlo je res do poroke. Naš Jaka pa je bil značilen, dosleden in odkrit človek. Kmalu po poroki je po-vedal svoji ženi, da potem ni treba vade, kadar je riba že vieta. To ji je tudi v najkrajšem času tudi v de-ja-nju dokazal. Ker pa žena ni ljubila dejanskih dokazov, je morala ob ne-deljah po cel dan počivati, ne da bi se ganila iz hiše. Tako je toraj pri-šlo, da Jaka Kokodajeva hiša ni ime-la nikakega stika s cerkvijo.

Ali ste poznali našega malega Jaka Kokodakca? Kako bi ga ne. Bil je vesel in živahen dečko in sladčice je imel prav rad. Kateri otrok, mal ali velik, jih pa nima rad? Pa naš Jacek jih ni dobil doma, ker je ves denar šel za moževno izobraz-bo. Razume se, da tudi prosil ni za cente doma, ker bi bili prevroči celo za zimski čas. Tako in zato ga naj demno vedno na cesti, kjer prosilci mimoidoče za cente. Tam gre sose-dova Mili. Jacek ve, da ga ima ra-da, ker mu večkrat kaj da.

"Cent, Mili!"

"Jacek, kakšne roke imaš! Nikar se me ne dotakni!"

"Daj mi centa."

Ta Jacek! Kadar je vrgel kepc- snega, je bila kepa vedno bela, ro-ke pa tako črne.

"Nimam centa, jutri."

"Pa doma poglej."

"Bom videla."

Jacek se ji je umaknil, ji sledil proti domu in ji sledil na hodnik v hišo.

"Hej, Mili!" je še zaklical za njo.

"Kaj?"

"Daj mi dva centa — dva, ali pa nič!"

"Bom videla," mu odgovori Mili.

Ko je Jacek čul, da so se vrata zap-rla, je stekel vrun na cesto, se ozrl proti oknu in čakal, kdaj se bo pri-kazal Milin obraz. Prikazal se je in Jacek je prestregel dva centa v svoje umazane roke. Šla sta v žep, kjer so počivali že drugi centi. Od-šel je. Kmalu se je vrnil; okrog ust je bil že ves rujav. Stekel je v hišo in se kmalu vrnil ter vprl svoj go-gled v tla. Naenkrat se nasmeje. Jacek se je znal zelo čarljivo nasme-ijati. Zato so mu pa ljudje zelo radi oduščali njegove napake. To pot se

je nasmejal Milici. V roki je imela molitveno knjigo.

"O, pokaži mi jo!"

Previdno mu je držala knjigo v varni razdalji, da se jo Jacek na-gleđa.

"Kam greš Mili?" jo vpraša.

"V cerkev; greš z menoj, Jacek."

"O ja!"

"Dobro; pojdi, umij si roke in ob-raz, potem pa lahko greš."

Jacek je ubogal. Kmalu sta stopa-la skupaj po cerkvi sv. Katarine.

Mili je peljala Jaka za roko k malim jaslicam. Na slami je počl-ovalo dete malo in šibko ter le malo odeto.

"Kdo je to?" vpraša Jacek.

"Bogec." Jasne oči so ji živo za-zarele. Mili je ponovila ono krasno zgodbo, katero so ponavljali stolet-ja, katera je pa še toliko lepša, če jo izgovarjajo otroška usta ali pa, če padajo besede na otroška ušesa, in sicer, prvič. Predno je skončala, so se Jaku oči kar žarile.

"Ali ga ne zebe?" vpraša Jacek.

"Bojim se, da ga," je rekla Mili; mislila je namreč na prenešen po-men teh besed. Ko je Mili opravila spoved in molitve, sta se obrnila proti domu.

Ko je Mili obstala pri kropilniku, je tudi Jacek obstal. Ko ga Mili ni gledala, je Jacek z roko poslal poš-lub proti jaslicam. Ubogi mali Ja-cek! Jacek pač ni vedel, da so an-geli čakali in odnesli znak njegove ljubezni domu, da razvesele božje dete, katero prejme le premalotakih znakov nedolžne ljubezni.

Tisti večer se je prikradla v cer-kev drobna postava in nalahno stopa-la doli po cerkvi. Pri jaslicah je obstal in Jacek je sleklet svojo zim-sko suknič in jo boječe položil na Jezusa v jaslicah.

"Tako, otročiček, sedaj te ne bo zebljo!" Vrgel je detetu še en poš-lub, zbežal po cerkvi in ven.

Četudi Jacek tega ni vedel, nekdo ga je le opazoval. Za stebrom je stal župnik; v njegovih očeh je sijalo nekaj, kar ni bilo naravno veselje, ampak nekaj bližje neba. V svojih mislih je župnik imenoval Jaka "malega Martina."

Tudi naši naprednjaki so prazno-vali božič. Tam za baro jim je naš voditelj navdušeno govoril in jih spodbujal h gorečnosti. Vsebinsa te-ga govora se da s par besedami po-vedati: Prinesite kolekto meni, na-mesto, da bi jo nesli v cerkev. Ko je bila pridiga končana, je bilo se-veda tudi petie in sicer ga je oskr-belo prostovoljno društvo krokar-jev. Praznovanje je trpelo pozno v noč. Da je bil zraven tudi naš junak in žrtev izobrazbe, Jaka Kokoda-kaj, ni treba še posebej omeniti.

Da se praznovanje prehitro ne skonča, zato se je voditelj ponudil, da jih popelje z avtomobilom malo na zrak. Rabili so ga, zato pa so avtomobil pognali s toliko večjo si-lo. Ljudstvo je ravno prihajalo iz cerkve od prve maše. Da se poka-žejo, jo hitro zavijajo tja proti cerk-venim vratom. Ob nekaj so zadeli, pa zato se ne brigajo in bi jo bili odkurili, da jih ni čakal redar s samokresom na vogalu. Ko so se vsta-vili, jim redar razloži, da so polast-ni krivdi povozili pred cerkvijo ne-kakega dečka. Tako je bilo naše kro-karsko društvo potisnjeno v celice in obdolženo uboja. Med temi se je nahajal tudi Jaka Kokodakaj.

Mili je prihitela v župnišče.

"Gospod župnik, avtomobil je po-vozil Jaka; vem, da še krščen ni bil. Vedno kliče po detetu v jasli-cah. Prosim, pridite takoj!"

Na ta način se je zgodilo, da je duhovnik prestopil prag Kokodakar-jeve hiše, tja, kjer se je božje ime izgovarjalo le v preklinjevanju, kjer se niso nikoli razlagale resnice sve-tne vere.

Na postelji je ležal nezavesten o-trok in v nezavesti klical: "Dete — dete!" Duhovnik se skloni čez po-steljo. Začuden je vzkliknil: "To je moj mali sv. Martin."

Jacek je odprl oči.

"Dete, prinesite mi dete."

"Saj bomo, Jacek."

"Gotovo ne boste zaprli otroku nebeskih vrat," je rekel duhovnik, ko se je obrnil proti otrokovi ma-teri.

"Mislite na krst?"

"Da!"

Žena je pričela na ves glas joka-ti. "O, gospod župnik, njegov oče je brezverec; sovraži vero. Nekoč sem bila verna, pa sem morala vero opu-stiti. Ubil me bo —"

Župnik jo ošvigne z jeznim po-gledom, pa ne reče ničesar.

"Menda vendar ne boste ovirali večnega veselja svojemu otroku — odpreti mu moram pot v nebo."

"Kar hočeta — kar hočeta, samo ne glejte me tako!"

Padla je na kolena, Mili, vsa ble-da, je stala pri vnožju. Pomagala

je župniku pri obredu. Otrok je bil kmalu pripravljen za odhod v nebo, če bi bila to božja volja. Komaj se je krstna voda posušila na otrokovi glavi, se mu je že obrnilo na bolje. Ko je zdravnik dospel in izrekel svoje mnenje, je mati zopet padla na kolena in vzkliknila: "O hvala Bogu!"

To je bil prvi božič, katerega je Jacek preživel v postelji. Bil je ves-el in se veselil malih darilc. Zvečer je prišel za njega cel zavoj. V za-voju je bil lep nov suknič z napi-som: "Malemu Martinu — pošilja Dete."

OLJNATI VRELEC.

Rev. I. C. Smoley.

V 29. letu vladanja cesarja Av-gusta je bila nad vse krasna, čudo-vitá decembrova noč. Velikansko mesto Rim je mirno spavalo. Tiho je bilo po sijajnih palačah, tiho po poganskih svetiščih, mirno po ši-rokih cestah okoli ponosnega kapito-la; tudi v cesarski palači, neznanji palači na foru, je vladala tišina. E-dino le Tibera je šumno drvila s svojimi valovi memo mesta proti morju.

Na desnem bregu so bili vrtovi in nasadi, med njimi pa posamezna skladišča, stanovanja delavcev in druga slična poslopja. Eno samo večje poslopje se je dvigalo nad o-stalimi poslopji predmestja: bila je to invalidnica za onemogle rimske vojake. Tu so si odpočivali hrabri vojaki, ki so se borili z Germani in Španci, z Azijci in Afrikanci.

Polnoč je že davno minula.

Ob oknu pa je še vedno sedel osi-vel vojak in zrl in zrl neprenehoma proti nebu.

Drug, še prav mlad vojak je stop-il k njemu, imel je ravno stražo.

"Ali zopet ne moreš spati, Enij, ti li španska puščica zopet ne da miru?" ga je vprašal, navidezno ve-sele, da je našel koga, s katerim more ob času straže nekoliko kram-liati.

"Da, prijatelji Silvij, tu ni nikake pomoči več; puščica se je zabolja pregloboko, in sem vesel, da se ni kaj huišega pripetilo. Je to nekaj posebnega s smrtjo."

"Ha, ha! — Govori li tako hrab-ri Enij?" smejal se je mladi vojak.

"Ni bojzljivost, ni strahopet-nost, prijatelji," bil je odgovor; to-da smrt je videti popolnoma druga-ča na bojnem polju, kakor pa doma ob mirnem premišljevanju; in ni ravno smrt, katere bi se bal, ampak ..."

"Ampak?"

"Jaz mislim, da strahota in gro-zota pride še le po smrti."

"Sanjač! In radi tega zreš tako nepremično v zvezde?"

"Ne — — — in da! Toda poslu-šaj me: Vidiš li tam ono-le zvezdo na zvezdu?"

"Da, je to krasna zvezda!"

"In jaz ti pravim: Ta zvezda se je danes prvokrat pokazala na ne-bu," je dejal starec svečano-resno.

"To je nekaj izvanrednega. Že o-smenaist let živim v tej hiši, in marsikatero noč sem prečul ob tem-le oknu radi moje rane in zrl na ne-bo; poznam je kot mojo dlan, ta zvezda pa še nikoli ni bila na nebu, da, pred polnočjo, pred eno uro je še ni bilo — — — sedaj se je pa naenkrat prikazala in se sveti in bli-šči, da ostale popolnoma zatemnju-je. In vendar je noč tako jasna, ta-ko svečana, tako krasna, kakor ni bila še nikoli v tem letnem času. Pravim ti, Silvij: Nekaj posebnega se je moralo zgoditi. Zvezda je nad-naravna; ona ima svoj pomen. Bog ve, kaj bomo še doživeli!"

"Ah, Enij, kaj pa naj bi se zgo-dilo? Sedaj živimo v mirnih časih."

"Prišel, nastopil bo nov čas, ve-lik čas, ko se bo vse spremenilo, vse bo drugače, pravim jaz, Silvij!" bil je resnoben odgovor starega voja-ka. "Janov tempelj je že par tednov zaprt; nobene vojne ni več na sve-tu. Temu že 240 let ni bilo tako na svetu; in sedaj se prikaže ta zvezda — napočila bo boljša doba. Nek-dó mora priti, priti mora On, ki bo napravil ljudi boljše, ki bo po-magal nam vsem — — — mi nismo več ljudje!"

"Oho, prijatelji!" se je smejal Sil-vij.

"Silvij!", dejal je starec resno, "v bolečinah in trpljenju se nauči človek čuti in misliti. Prej tega ni-sem storil. Sedaj je pa drugače. Ali misliš, da more še dolgo tako biti? Le pogledj okoli sebe: V Rimu je vse podivjano in razuzdano; pra-vega moža ne najdeš več; resnica in pravica ste izumrle, družina, za-akon sta iztrebljena, pregreha se ši-ri dan za dnevom bolj in bolj; po-štenosti in zvestobe ne najdeš nik-jer — — — ako ne pride nekdo, ki bo vse to izboljšal in spremenil, smo vsi izgubljeni."

"Bogovi, nam bodo že pomagali."

"Bogovi!" smejal se je Enij, ti-ho pa je dostavil: "Misliš li, da jaz verujem v naše bogove in letám za njimi? Rim je danes poln bogov ce-lega sveta — in ti bogovi so nam prinesli pregrehe celega sveta. Tam-le na oni strani so bogu vojne na ljubo pokopali živega Galijca in nje-govo vbožo ženo — — — bog je hotel tako! Nikoli ne bom pozabil tega trenutka, videl sem oba! Po-misli na Jupitrov tempelj, na tem-pelji Venere in Fortune, kaj vse se ne dogaja v njih! Tisočerno prokletstvo na te bogove in njihove praznike in slavnosti! Moja hči je bila pridna in poštena — ti bogo-vi so jo privedli v pregrešno, raz-uzdano življenje; tisočerno proklet-stvo bogovom! Pomisli na saturnali-je! Ves Rim je pijan in pokopan v razuzdanosti, tako zahtevajo bogo-vi in njihovi svečeniki! To naj bi bili bogovi, ki potaplja človeka v greh? Ne, to niso bogovi, ki gos-podujejo po teh svetiščih, demoni so, vrage so, sovražniki kreposti in človeštva! Mi smo norci, da jih ča-stimo, da jim prinašamo žrtve — — — mi smo morilci, razuzdanci! Re-čem ti: Večje sleparije še ni bilo, kar stoji svet, kakor je s temi bogo-vi!"

"Enij, ne preklinjaj!" menil je drugi prestrašen.

"Zlobim se le na greh!" je rekel starec: "pokaži mi enega samega bo-ga, ki je pravičen, mil, čist, svet, plemenit, dobronljiv, ki bo ravno ta-kega storil tudi človeka — — — in jaz bom prvi, ki se bo dal razkosati za njega!"

"Toda kako prideš na take misli?" ga je vprašal Silvij. "Naj se svet razvija, kakor se hoče, Ti vendar ne moreš ničesar spremeniti."

"Kako sem prišel na take misli? To ti bom takoj povedal. V Špan-ski sem bil usmiljen proti nekemu Judu in sem obvaroval njega in nie-govo družino pred nasiljem. Iz hval-veznosti mi je pripovedoval prerok-be o njem, ki ima priti, da bo rešil svet. Časi, da se to izpolni, ne morejo biti več daleč, mi je rekel. Leta so že minula, in Rim vlada v Jeruzalemu; to je znamenje, da se bo rodil veliki kralj Vzhoda. Veli-ko drugih stvari mi je še povedal, in od tega časa sem postal ves drug človek, in sedaj čakam, bom li še to doživel. Eno stvar sem si po-sebno zapomnil: "Maziljenec" se bc imenoval sedemkrat bo maziljen, blagoslovljen in posvečen, in kakor olinat vrelc prihajalo bo od njega zveličanje, blagoslov in mir. Mir bo nastal za vedno; nobenih pregreh ne bo več, nobenega ropa, celo div-je zveri bodo postale krotke."

"To bi bili pravi zlati časi," je rekel Silvij, "kakor nam jih opisuje-jejo pesniki; že Virgil je pel nekaj podobnega o otroku — Bogu, o si-nu device — — — to ni bilo seve-da prav; ali veruješ ti, da se more kaj takega zgoditi?"

"Verujem!" odvrnil je starec sve-čano.

Daleko tam za morjem, v Mali Aziji, v deželi Juda, pa sta ob ravnó istem času v zapuščenem hlevu klečala devica in mož, zamaknjena v molitvi pred jaslicami, v katerih je ležalo novorojeno, v uboge plenice povito Dete. Krasno petie je bilo slišati v hlevu, nebeska svetloba ga je razsvetljevala; božji angeli so stregli in čuli ob jaslicah.

Maziljenec Gospodov se je rodil ob tej uri.

V senci invalidnice, na prostem mestu, se je pa mej tem časom, ko sta kramljala vojak in starec, do-godilo nekaj posebnega. Iz subega peska pričel je vreti vrelc: široka na okoli je bilo vse mokro in tem-no pobarvano. Nastala je, mlaka, in vedno in vedno je še vrel vrelc iz zemlje, kakor, da se je odprla nie-na žila. Začel je teči v malem potoku proti reki Tiberi. Drug za dru-gim je pristopil in gledal radoved-no.

"To ni voda," rekel je eden in po-močil svoj prst v tekočino. "Olie — — — oljat vrelc!" vzkliknil je za-čuden in prestrašen.

Šli so potoku k izviru; olie je vre-lo iz zemlje.

"Nekaj groznega to pomeni," re-kali so nekateri. "Olie gori, to po-menja požar za mesto." Kakor blisk se je raznesla novica o olinatem vrelcu, vse je hitelo semkaj, ljudje iz najvišjih stanov, svečeniki, uče-njaki, pisatelji; cesar je poslal tje svoje poročevalce. Naenkrat se je razširila novica, da je bolan otrok ozdravel vsled tega olja; tudi dru-gi so poskusili, pri vseh se je poja-vila zdravilna moč.

Tudi stari vojak je prišel doli; spoštljivo se je bližal studencu, na polni si je steklenico, da bi se z o-ljem mazilil. Storil je to — — — in popolnoma ozdravel.

Raznovrstne govornice so krožile mej tem ljudstvom. Cesarja Avgu-sta so smatrali za nekaj posebnega, ker se je tak nezasišan dogodek pripetil ravno pod njegovo vlado. On sam je ukazal, da se ves dogo-dek natanko opiše; ukazal je, da se mora vsak z največjo spoštljivost-jo bližati olinatem vrelcu. I njega je ta dogodek jako pretresel. Ljud-je so trdili: V noči, ko je pričel oli-nati vrelc vreti, je bil Avgust v Jupitrovem tempelju, in tam je imel čudovito prikazen; neznan Bog se mu je prikazal kot otrok s svojo ma-terjo, naročil je za se oltar. Prestra-šeni so pobegnili vsi svečeniki; po-dobe, sohe bogov so se podrle, zdi-hovanje in jadikovanje je bilo sliš-a-ti iz templja. — — —

Čudežna noč je bila to, v tem so si bili vsi edini.

"Kako da se ni zgodil ta čudež v Jupitrovem tempelju, zakaj ne na svetem griču, zakaj ravno v tem za-ničevanem predmestju desno ob Ti-beri?" so se povpraševali.

"Nikakor ne pristojta nam, o tem razsojati," je rekel stari vojak, ki je stal celi dan pri vrelcu in povedal je drugim o svojem upanju; imel je takoj veliko privrženecv. "Dovolj je, da se je tako zgodilo. Čas nam bo pojasnil vse. Jaz rečem le toliko, da je vse v nekaki zvezi z zlato do-bo in s spreobrnitvijo, ki se bo iz-vršila; njegovo ime je "Maziljenec," in tu je olie, njegovo znamenje."

Starec je imel prav.

S čudežnim vrelcom in z ostalimi dogodki, kakor nam jih priča rimska zgodovina, je novorojeni Zveličar posvetil in blagoslovil Rim, posebno oni del Rima, kjer je imel kedaj stati Vatikan, bivališče rimskih pa-pežev, posvetil in mazilil je je že ob svojem rojstvu kot bodoče svetovno mesto svoje svete Cerkve in svojega namestnika; to je pomen čudežnega olinatega vrelca. Nazna-niti je pa tudi hotel Rimljanom, da je rojen Zveličar sveta, katerega naj pričakujejo. Nadalje je bil posvečen kraj, kjer se je imela prvikat javno v Rimu darovati najsvetejša dar-itve.

Ta čudežni olinati vrelc, o katerem sem vam zgoraj pripovedoval, ni nikaka pravljica ali bajka, ampak dejstvo, ki je zgodovinsko dokazano. Invalidnica je imela latinsko ime: Taberna meritoria; zgodovinarji pod cesarjem Avgustom so zabeležili dejstvo, da je pričel vreti olinat vrelc s tako silo, da je priteklo do reke Tibere, označujejo ta dogodek kot nekaj posebnega v Avgustovi vladi. Kristjani so pozneje računali in našli, da je pričel olinati vrelc vreti ravno ob Kristusovim rojstvu. Ta sveti kraj je prišel pozneje v last kristjanov, na tem kraju so zgradili molitvenico — — — prvo javno v Rimu; bilo je to okoli 200. po Kr. pozneje jim je potrdil cesar Alek-sander Sever to lastninsko pravico (okoli 226—230); bil je sicer sam pogan, imel pa je pobožno, krščan-sko mater, ki ga je izvrstno vzgaja-la, tako da je živel celo svoje življe-nje čisto, pošteno, mirno, trezno, da je molil vsako jutro v svoji pogans-ki kapelici, v kateri je imel tudi podobo Kristusovih in Abrahamov. On ni trpel nikakih preganjanj krist-ijanov, marsikaj krščanskega je bilo v njegovih ukazih. Bil je poseben pokrovitelj delavskega in obrtnega stanu, znižal je davke, ustanovil žit-nice, izboljšal ceste, preuredil razuz-dano vojaštvo. L. 235. 10. marca je bil umorjen skupno s svojo mater-jo pri Moguncu od njegovega nas-lednika Maksimina Tracijskega, ki je pa po treh letih končal kot samo-morilec. Cesar in mati sta umrla skupno; trupli so našli še v smrti v ojetju.

Cesar Sever je pošiljal prvim krist-ijanom pravico, da so si smeli ohrani-ti prvo cerkev na mestu, kjer je pričel vreti olinati vrelc. Bližnji gostilničarji so namreč hoteli imeti cerkev za se in so kristjane tožili; toda cesar je tožbo gostilničarjev zavrnil in rekel: "da je bolje, da se molji in časti Boga pod kakoršnim-koli imenom, kakor da bi se nahajala gostilna na onem mestu." Tako je ostala na onem čudežnem kraju pr-va javna cerkev v Rimu. Stebri iz poganskih tempeljev stojé še v njej. Ta cerkev stoji še danes, je ena iz med najčudovitejših svetišč: to je cerkev Maria in Transevere (Maria onkraj Tibere); in če se bližamo kora, vidimo za ograjo odprtino čudežnega vrelca v noči Gospodove-ga rojstva. Nad njo pa stoji besede: "Tu je teklo olie, ko se je Kris-tus rodil iz Device; iz zemlje je pri-šlo olie kakor je prišel Bog iz De-vice; z oljem Kristusovim je bil Rim maziljen za glavno mesto sveta."

Nihče ne more vsem ljudem u-streči, kdor to poizkuša, precej časa poizkuša in koncem konca še ne do-seže svojega namena.

"META, META VZEM MATIJO!"

(Gregor Daiga.)

Jaz ljubim družbo, saj pravijo, da je človek za družbo ustvarjen, more že biti, ker jaz jo resnično ljubim. Prav rad sem med ljudmi, ki si pripovedujejo r a z ne pripovedke; nekateri so včasih izmišljene, nekatere so pa resnične. Za eno špansko jaz vem, ki pa ni izmišljena, ampak resnična, vsaj kot tako mi jo je povedal in razložil moj prijatelj Jakabuš. Dolg čas nam je bilo — zimski večeri so prihajali — pa se je Jakabuš na njo domislil. Tako se je pa glasila:

"Na Jamrovcih" se je reklo — vasi; če so tam res samo "jamrali," mi Jakabuš ni povedal. Povedal pa je, da je bilo samo par hiš, da največja številka v vasi ni segala čez 5. Pri Vahtarjevih je služila dekla po imenu Meta. Ta Meta je bila zelo pridna in pri Vahtarjevih so jo zelo ljubili. Ob nedeljah je hodila vedno k deseti maši. Domov grede je prav rada šla s Pečjakovem Matijcem. Pečjakov Matija je bil doma iz sosedne vasi in zato ni zelo dolgo, da sta se Matija in Meta spoznala in pa tudi srca sta se njima vnela — začela sta se ljubiti. Ljubezni je trajala par let. Kar se domisli Matija, da bi se bilo dobro oženiti. Pri Vahtarjevih so ravno kosili na košenicah, bilo je julija meseca. Ker so Vahtarju najstarejšega sina leto prej vzeli k vojakom, je to leto stari Vahtar rabil kosca. Naprosil je Pečjakovega Matica in ta mu je prišel kosit — pa še kako rad že zaradi Mete, ki ga je rada imela. Od jutra pa dopoldne je Matic vihtel koso, popoldne je pa pomagal Vahtarju in Meti sušiti krmo. Nekega popoldne starega Vahtarja ni bilo doma, zato sta mogla Matic in Meta sama sušiti krmo. To popoldne njima pride na misel načrt, da bi prestopila mejniki

samskega stanu, in bi stopila še pred zimo v zakonski stan. Meta je kar tiho grabila seno naprej. Matic pa je čakal odgovora na svoje vprašanje. No, kaj praviš Meta, čez par trenutkov ponovi Matic. Meta zarudi, a vendar se ojuhači in odgovori ugodno: "Če si ti pripravljen, jaz sem in lahko storiva to že drugi mesec." Te besede: "če si ti, jaz sem" so bile, kakor hladilno olje za Maticovo srce. Segla sta v roke, ko sta prišla do konca vrste in sklenila, da se poročita prihodnji mesec. Meta je bila zelo pridna mladenka, delala je rada, pa tudi v cerkev je rada hodila. Drugačen pa je bil Pečjakov Matija, on je včasih rad nategnil "plavi pondeljek" in v gostlinah med fanti je bil zelo robat, najmanjša mu je bila dovolj, in že se je tepel s svojimi tovariši. Gospod župnik so Pečjakovega Matijata prav dobro poznali, kakor tudi Meto. Prihodnjo nedeljo je Meta ponižno v strahu trkala na župniška vrata. Župnik so jo sprejeli v svoj urad in jo prijazno vprašali, po kaj je prišla. Meta je pričela s strahom, razkladati g. župniku svoj načrt, da se je namenila poročiti s Pečjakovim Maticem. "Draga Meta, jaz ti svetujem, da to zadevo temeljito premisliš. Poznam Matica, on je razvažen in pijski, pretepač je, velikokrat je bil radi tepeža že v zaporu, jaz dvomim Meta, da bi se tebi kdaj dobro godilo poleg Matica." Tako nekako ji je resno govoril g. župnik. "Ja, g. župnik, ki ga imam pa tako rada, da sem se odločila, ali Matica ali pa nikogar." "Dobro, če si se že tako odločila, ti ne bom branil, vendar svetujem ti, da stvar še enkrat prav dobro premisliš. Zlasti pa priporoči se sv. Duhu, da bi ti dal pravega razuma v tem oziru. Priporoči se tudi sv. Roku, katerega bomo obhajali drugi teden. Kakor ti bo velel glas božji, tako naredi, tako nekako ji odgovori g. župnik. Meta je odšla in doma pridno molila, da bi se pravilno odločila glede svojega načrta. Teden pred Rokovo nedeljo je pridno molila na čast sv. Roku. Pride nedelja in zvonovi pri sv. Roku so brenkali glasno

na okoli. Meta, ki je bila v Matica zaljubljena do ušes, je imela pred očmi samo Matica. Na žegnanju je zagledala med fanti svojega Matica, ta jo je poklical k "stantu" in ji tam kupil par sladkih štrukeljčkov. "Kdo je bil bolj vesel, kakor Meta. Saj so ji ljudje vedno pravili, da je Matic lump itd., sedaj ji je pa še štrukeljčkov kupil, vse to je bil za Meto velikanski dokaz, da jo Matic ljubi, tako je mislila Meta. Ko se je poslovila od njega, da bo šla v cerkev so se oglasili zvonovi v župniku, to pot se je zdela Meti, da je slišala zvonove "klenkati" nekako tako-le: "Meta, Meta vzemi Matija..." "Meta, Meta vzemi Matija..." Meta, Meta vzemi Matija..." Med celo mašo je mislila samo na Matica, imela je mašne bukvice s seboj, a jih ni prebrala niti eno stran, njena misel je bila samo pri Maticu. Po ušesih ji je brenčal še vedno glas: "Meta, Meta vzemi Matija..." "Meta, Meta vzemi Matija..." V takem nepopisnem veselju je Meta preživela dan žegnanja sv. Roku. Prihodnji dan je že hitela vsa v veselju k gospodu župniku v župnišče. V strahu je potrkala na župniška vrata. Ko jo gospod župnik zagledajo je prijazno sprejmejo in radovedno vprašajo, kako si je odločila glede svojega načrta. "Gospod župnik vzklikne vsa vesela. Odločila sem se, da ga bom poročila. Molila sem, kakor ste mi veleli. Na Rokovo nedeljo sem še posebno molila, pa povem Vam, da celi dan, ko so klenkali zvonovi, sem čula glas zvonov iz lin: "Meta, Meta vzemi Matija..." Meta, Meta vzemi Matija..." Meta, Meta vzemi Matija..." Sedaj ne morem drugače, kakor, da ga bom poročila." "Če je tako, potem ga vzemi, ji odgovore župnik. Meta se je gospodu župniku lepo zahvalila in čez par tednov se je vršila svatba. Meta in Matija sta stopila v zakonski stan. Kako sta živela skozi celo leto mi Jakabuš ni povedal, povedal pa mi je, da so gospod župnik srečali Meto leto pozneje, ko je šla iz žegnanja pri sv. Roku. "No Meta, kako se pa še kaj imaš,

nič ne prideš na okoli?" "Hm, tako g. župnik." "No, kako si pa kaj danes Meta čula glas zvonov?" Meta zardi, a ker je sama vedno ljubila resnico, je tudi to pot povedala gospodu župniku resnico, rekla je tako-le: "Danes gospod župnik se mi je zdel glas zvonov pa tako otožen. Celi čas, ko sem jih poslušala se mi je zdela, da so peli nekam otožno: "Matija, Matija, Meto nabija..." "Matija, Matija, Meto nabija..." "Matija, Matija, Meto nabija..." Gospod župnik ni mogel kaj, da bi se ne nasmeljal. Pa popravi vam povem, da tudi jaz sem se smejal, ko mi je prijatelj Jakabuš to pravil. — O — Oče zvižgajte še enkrat... Na vlaku opominja oče svojega sinčka, naj se nikar ne naslanja skozi okno, sicer mu veter še klobuk odnese. Ker poredni deček le neče slušati; potegne mu oče urno klobuk z glave in ga drži skrivaj za seboj, ter vzklikne: "Na, zdaj je pa šel klobuk!" Sinček prične silno jokati in tuliti: Za nekaj časa pa pravi oče: "Kar molči, ti pa jaz klobuk nazaj pokličem. Le pazi: Kadar zažvižgam pride nazaj." Oče zažvižga in posadi hitro skriti klobuk dečku na glavo, rekoč: "Zdaj je pa spet tvoj." Nato se prične oče razgovarjati z drugimi potniki; deček pa vrže klobuk skozi okno in reče: "No oče, zdaj pa zvižgajte še enkrat, klobuka zopet nimam." — O — Raztresenost. Profesor Neznanič se je mnogo pečal s žabami. Nekega dne je hotel določiti, kolikokrat dihne žaba v eni minuti. Gre torej k nekemu jarku in vjame žabo. Iz žepa vzame uro in gleda na njo, kolikokrat bo žaba dihnila v eni minuti. Ker mu je pa žaba cel čas v roki nagajala in skakala semtertja, se poslednjič ujezi in misleč, da je vrzel žabo v jarek, vrže uro proč, žabo pa utakne v žep in gre domov. — O — Tako delajo. Učiteljica v šoli vpraša malega Jakca: "Ako je premog po \$15,00

tona, in ti plačaš za premog \$75,00 koliko tonov ti ga pripelje voznik?" Jakec: "Malo več, kakor 4 tone." Učiteljica: "Ti dobro veš, da to ni pošteno ne prav" Jakec: "Seveda ni prav, ampak tako vsi delajo!" — O — Iz ljubezni do žene. Miha je prav rad popival, če tudi ga je potem žena doma kregala. Neki pondeljek je vlekla ta "plavega" in žena pride ponj v gostilno: "Lej jo šavre! Ali že zopet pijančueš?" Miha: "Draga žena sedi poleg mene, da ti razložim zakaj ga pijem." Žena se jezno vsede, Miha pa začne: "Veš, jaz zato pijem, ker praviš, da kadar sem trezen sem tako pust, kakor suha hruška. Kadar sem pa pijan, pa si rekla v zadnjic, da vse vem. Torej pijem, da več vem, da se tebi bolj dopadam." — O — Čudna slika. Kmet prinese slikarju desko in prosi naj mu nanjo naslika Kristofa Kolumba. Slikar pravi, da deska ni zadosti dolga. Kmet pravi: "Saj noge lahko doli visijo!" — O — Pri zdravniku. Pri nekem zdravniku je došla gospa, ki bi bila rada vedno kletala, kar je bilo njemu zoperno. "Gospa!" pravi zdravnik: "iztegnite vaš jezik!" Gospa iztegne jezik. Zdravnik pa pravi: "Tako, sedaj držite jezik iztegnjen, dokler ne neham jaz govoriti." — O — Račun. Neki dijak je prav vspešno gaval zbrano družbo. Ko je odhajal mu poda hvaležni gostilničar račun za 6 dolarjev in pravi: "Da pokažem vljudnost do dijaka, izbrišem polovico računa." "In jaz," pravi dijak, "sem tudi toliko uljuden in izbršem še drugo polovico." — da bi ne plačal nič. — O — Iz gostilne. Žena: "O ti grdi dedec, zopet ležeš iz krčme?" Mož: "O ljubica moja, saj ne morem zmerom tam ostati."

RADOSTNE BOŽIČNE PRAZNIKE, SREČNO ZADOVOLJNO NOVO LETO

voščimo vsem našim cenjenim odjemalcem.

Zahvaljujemo se za dosedanjo naklonjenost, obenem se tudi priporočamo za prihodnje leto za obilen poset.

BALKAN CLOTHING CO.
MICHAEL BAICH, lastnik.
CHISHOLM, MINN.

VSEM ODJEMALCEM

želim vesele praznike in srečno, veselo Novo leto 1923.

V naši zalogi dobite vedno sveže meso in najboljšo grocerijo. Se zahvaljujem vsem za naklonjenost v preteklosti in se za isto priporočam v bodoče!

JOHN GORŠICH,
1200 — So. Santa Fe Avenue. **PUEBLO, COLO.**

RADOSTEN BOŽIČ IN SREČNO NOVO LETO VOŠČI IN ŽELI VSEM

Slovincem in Slovenkam

MINERS STATE BANK
CHISHOLM, MINN.

FRANK GOUŽE, Cashier.
O. L. BALDRICA, Ass't. Cashier.

Za točnost, varnost in postrežbo v bančnem poslu se obrnite vedno na gori imenovano banko in vedno boste zadovoljni!

VESELE BOŽIČNE PRAZNIKE IN USPEŠNO NOVO LETO

Naša banka vabi vse Vas, da pričnete Vaš denarni promet z njo in sicer zato:

Ker je velika varnostna in zanesljiva banka, s skupnim premoženjem in sredstvi nad \$1,600,000.00.

Ker nudi najboljšo postrežbo in ugodnost. Naši klienti so naši prijatelji in smo vedno veseli, ako jim moremo pomagati, in to ne samo pri denarnem prometu, ampak v vsem, kjerkoli naše izkušnje jim morejo nuditi kako pomoč.

Vaš rojak J. Osbolt je nastavljen pri nas, da Vam pomaga pri vseh zadevah v Vašem materinem jeziku. Kadar ste na banki zahtevajte njega!

Kadar mislite o banki, mislite vedno na:

THE FIRST NATIONAL BANK
CHISHOLM, MINNESOTA.

VESELE BOŽIČNE PRAZNIKE IN SREČNO NOVO LETO

želi vsem Slovincem

CHISHOLM STATE BANK
CHISHOLM, MINN.

Bodite previdni in nalagajte Vaš denar v zanesljivo banko. Pošiljajte v staro domovino potom naše banke, ker najhitreje pošilja in po najnižji ceni.

Karkoli imate opraviti na naši banki, Vam je na razpolago Vaš rojak Martin Sever.

MAJESTIC RANGES LINOLEUM BRASS BEDS

VESEL BOŽIČ IN SREČNO NOVO LETO
Slavnemu občinstvu se priporoča:

"CALKINS WHITE BROS FURN CO."
za vse kar rabite pohištva v Vaši hiši.

409 — No. Santa Fe Avenue, Pueblo, Colorado.
CALORIC FURNACES CONGOLEUM RUGS
EASY WASHERS.

VESELE BOŽIČNE PRAZNIKE IN SREČNO NOVO LETO

STANKO & SAJBEL

312—314 — Park Street, PUEBLO, COLORADO.
Phone: 129.